

**Vindelns
Kommun**

Detaljplan för Vindelns Innovation Park, Vindelns kommun, Västerbottens län.

Laga kraft 2023-05-15
Dnr: M-2016-72

Innehåll	
Planhandlingar	4
Planförfarande och tidplan för planarbetet	4
Vad är en detaljplan?.....	5
Detaljplanens syfte	7
Platsens förutsättningar	7
Beskrivning av området.....	8
Service	8
Kommunala beslut.....	8
Gällande detaljplaner (lokal planbeteckning inom parentes)	8
Översiktsplanering.....	15
Markägoförhållanden	17
Riksintressen	17
Rennäringen enligt 3 kap. 5 § MB	17
Naturvård 3 kap. 6 § MB.....	19
Kulturmiljövård 3 kap. 6 § MB	20
Kommunikationer 3 kap. 8 § MB	20
Rörligt friluftsliv 4 kap. 1 § och 2 § MB	21
Natura 2000 enligt 4 kap. 1 § MB.....	22
Riksintresse för skyddade vattendrag enligt 4 kap. 6 § MB.....	23
Övriga skyddade områden enligt miljöbalken eller kulturmiljölagen	23
Fornlämningar	24
Miljö kvalitetsnormer	24
Utomhusluft	24
Vattenförekomster	25
Fisk- och musselvatten	25
Omgivningsbuller.....	26
Beskrivning av detaljplanen.....	26
Genomförandetid	26
Allmän plats	26
Huvudmannaskap	27
Kvartermark	27
Detaljplanens reglering	28
Bebyggandets omfattning.....	28
Placering	28

Utförande	28
Skydd mot störningar	28
Markreservat	28
Natur	28
Dagvatten	28
Gata	28
Detaljplanens genomförande	30
Samfälligheter	30
Gemensamhetsanläggningar	31
Ledningsrätter	31
Vatten och avlopp	31
Kostnader	31
Avtal	32
Fastighetskonsekvenser	32
Genomförandetid	32
Planeringsunderlag	33
Undersökning om betydande miljöpåverkan	33
Miljökonsekvensbeskrivning	33
Rennäring	33
Kulturmiljö	35
Skyfall	35
Översvämningsrisk	38
Dagvatten	38
Teknisk försörjning	43
Avfall	43
Buller	43
Farligt gods	44
Förorenade områden	44
Gator och trafik	45
Gång- och cykeltrafik	46
Kollektivtrafik	47
Skoterled	48
Fornlämningar	48
Radon	48
Geotekniska förutsättningar	49

Planhandlingar

Detaljplanen omfattar följande handlingar:

- Plankarta med bestämmelser 2023-04-11
- Planbeskrivning (denna handling) 2023-04-11
- Samrådsredogörelse 2022-12-19
- Granskningsutlåtande 2023-03-13
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning
- Undersökning om betydande miljöpåverkan 2020-04-27
- Miljökonsekvensbeskrivning detaljplan för Vindelns Innovation Park 2023-03-13
- Trafikutredning Vindelns detaljplan för Lidbackens industriområde 2022-03-08
- Dagvattenutredning Vindelns Innovation Park 2023-04-11
- PM VA-ledningar 2022-03-31

Av ovanstående handlingar är det endast plankarta med bestämmelser som har juridisk verkan.

Planförfarande och tidplan för planarbetet

Miljö- och byggnadsnämnden i Vindelns kommun beslutade den 15 oktober 2020 att upprätta ny detaljplan för Lidbackens industriområde. Planen avviker inte från Vindelns kommuns översiktliga planering och handläggs med utökat förfarande i enlighet med plan- och bygglagens 5:e kapitel (2010:900), då planen antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Boverkets allmänna råd om planbestämmelser för detaljplan är vägledande.

Planförfarandets olika steg redovisas nedan:

Samråd. Samrådet syftar till att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget i ett tidigt skede i detaljplanearbetet. Dialog förs med länsstyrelsen, berörda myndigheter och kommuner, kända sakägare och boende, föreningar, allmänhet med flera. Syftet med samrådet är att förbättra beslutsunderlaget och att ge möjlighet till insyn och påverkan.

Samrådsredogörelse. Efter samrådet sammanställs inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse. Handlingarna revideras då det bedöms vara relevant. Samrådsredogörelsen ingår inte formellt i processen, men bedöms öka tydligheten inför granskningen.

Underrättelse och granskning. Innan planen antas ska kommunen låta förslaget till detaljplan granskas i 30 dagar. Inför granskningen ska kommunen underrätta dem som berörs av förslaget, exempelvis sakägare, boende och övriga som har yttrat sig under samrådet om förslaget till detaljplan. Den som vill lämna synpunkter på förslaget ska göra detta skriftligen. Efter granskningen kan

kommunen endast göra mindre ändringar av planförslaget. Om förslaget ändras väsentligt efter granskningen ska en ny granskning genomföras.

Granskningsutlåtande. Efter granskningstiden sammanställs inkomna synpunkter tillsammans med kommunens förslag till revideringar i ett granskningsutlåtande. Även synpunkterna från samrådet ska inkluderas i granskningsutlåtandet om dessa inte sammanställts tidigare. Handlingarna revideras då det bedöms vara relevant.

Antagande. Detaljplanen antas av miljö- och byggnadsnämnden, eller i vissa fall av kommunfullmäktige.

Laga kraft. Om inget överklagande inkommit 3 veckor efter antagandet vinner detaljplanen laga kraft. Bygglov kan därefter medges.

Vad är en detaljplan?

Kommunen kan reglera användningen av mark- och vattenområden samt bebyggelse och byggnadsverk inom kommunens gränser. Detta görs exempelvis genom framtagande av detaljplaner. I en detaljplan regleras markens användning till exempelvis mark för bostäder, handel, industri, naturmark, gatumark o.s.v. Ett detaljplanearbete utreder exempelvis i vilken omfattning platsen tål att bebyggas och vilka markåtgärder som kan tillåtas. Det kan också ställas krav på utformning. Arbetet utmynnar i ett antal planbestämmelser som redovisas i en plankarta. Bestämmelserna reglerar vad som får byggas, men är inte tvingande.

Ex: På mark planlagd för industri får industribyggnader uppföras, men marken kan också lämnas obebyggd om behovet saknas. Däremot får man inte uppföra bostäder där utan att upprätta en ny detaljplan anpassad för bostäder. Detsamma gäller regleringar för omfattning: en bestämmelse om största byggnadsarea eller högsta totalhöjd anger hur mycket som maximalt får byggas, men denna rätt behöver inte utnyttjas.

Planbestämmelserna ligger sedan till grund för exempelvis handläggning av bygglov.

Figur 1: Översiktsskarta över området. Planområdet är ungefärligt markerat med röd markering.

Figur 2: Planområdet är markerat med röd linje.

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att göra det möjligt för nuvarande industrier att expandera, att möjliggöra tillkommande verksamheter i anslutning till nuvarande industriområden samtidigt som möjligheten att nyttja delar av planområdet som en viktig flyttled för rennäringen ska säkerställas. Dessutom ska planen fastställa den markanvändning som pågår idag vid befintligt reningsverk och återvinningscentral.

Platsens förutsättningar

Flygbild över planområdet visas i figur nedan.

Figur 3. Flygbild över området.

Beskrivning av området

Planområdet är ungefär 87 hektar stort och omfattar fastigheterna Vindelns Triangeln 1, Vindelns Tallen 1, Vindelns Granen 1, 2 och 3, Vindelns Dalen 1, 2 och 3, Vindelns Björken 1 och 2, Vindelns Liden, 1, 2, 4 och 5, Vindelns Aspen 2, Vindelns Degerfors 31:1, 9:34, 6:33, och S:1 samt Vindelns Rosinedal 1:39, S:1 och S:2. Planområdet ligger söder om Vindelns samhälle/tätort. Inom planområdet finns etablerade industrier med byggnader och hårdgjorda ytor, kommunens återvinningscentral samt tätortens avloppsreningsverk. I övrigt är planområdet bevuxet med främst tallskog. Grusvägar inom området har använts som motorbana som i dagsläget inte längre har något tillstånd och därför ska ingen organiserad verksamhet bedrivas där längre.

I väster avgränsas planområdet av järnväg och i norr av bostäder och väg 363. I öster slutar planområdet strax innan Puckdalsbäckens ravin.

Service

Till Vindelns centrum är avståndet ca 2 kilometer. Närmaste busshållplats ligger i direkt anslutning till planområdet på väg 363.

Kommunala beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade den 2016-01-26 samt 2019-10-17 (§ 123) att ge positivt planbesked för ny detaljplan på Lidbackens industriområde.

Detaljplanens syfte överensstämmer med den kommunala översiktsplan som antogs 2014, där området utpekades som utvecklingsområde för industrier samt med den fördjupade översiktsplan för Vindelns kommun som antogs 2022. Planen bedöms inte vara av betydande allmänt intresse men bedöms dock medföra risk för betydande miljöpåverkan så en MKB har tagits fram i samband med planarbetet enligt beslut 2020-05-19.

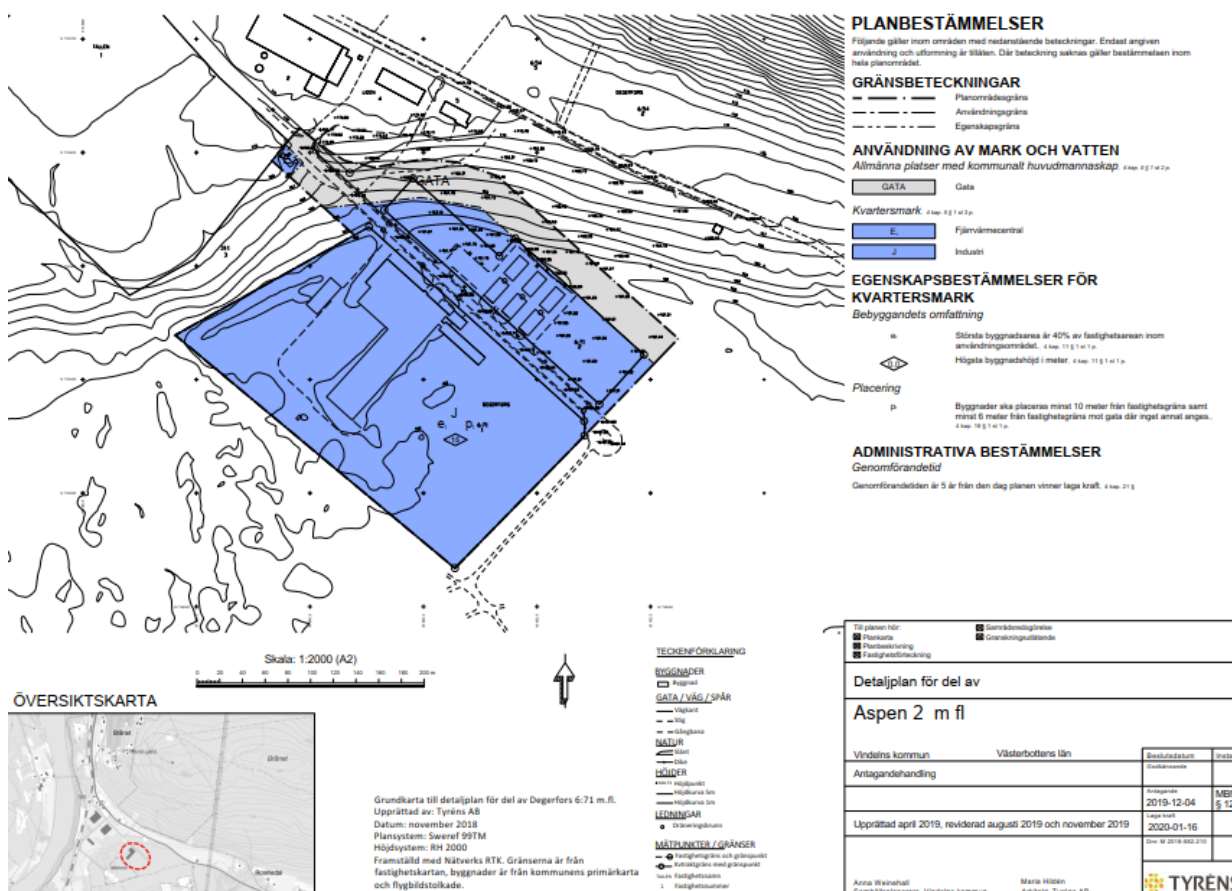
Planen handläggs med ett utökat förfarande enligt plan- och bygglagen 5 kap. 7§.

Gällande detaljplaner (lokal planbeteckning inom parentes)

Aktuellt planområde omfattas av flera gällande detaljplaner och är planlagt för industri, lokalgata och natur. Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplaner att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det område som den nu aktuella detaljplanen omfattar.

Detaljplan för del av Aspen 2 m.fl.; Vindelns kommun. (V118) Laga kraft 2020-01-16.

Området är planlagt för industri och gata. Genomförandetiden har inte gått ut. Hela planområdet berörs av nu aktuell detaljplan. Berörda fastigheter är Aspen 2, samt del av Liden 4 och Degerfors 31:1. Berörda fastighetsägare samtycker till att området införlivas i det pågående detaljplanearbetet, vilket möjliggör att planen ersätts enligt PBL 4 kap. § 39.

Figur 4. Plankarta för Detaljplan för del av Aspen 2 m.fl., Vindelns kommun.

Detaljplan för del av fastigheten Degerfors 31:1 inom Lidbackens industriområde i Vindelns kommun, Västerbottens län. (V102). Laga kraft 2000-09-19.

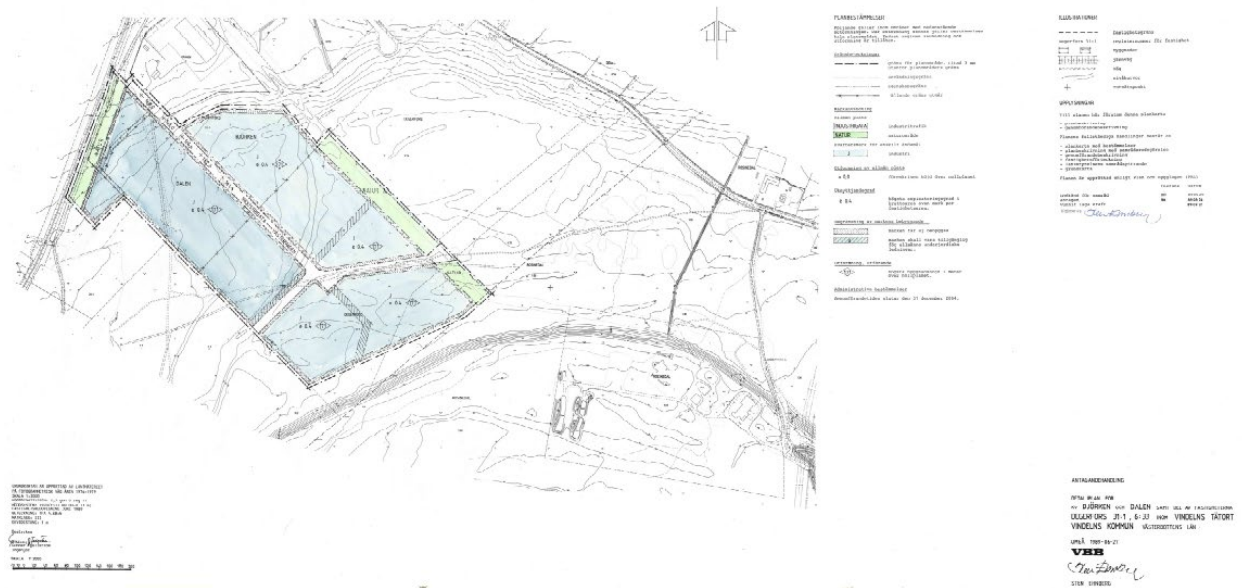
Området är planlagt för industri och natur. Genomförandetiden har gått ut. Hela planområdet berörs av nu aktuell detaljplan.

Figur 5. Plankarta för Detaljplan för del av fastigheten Degerfors 31:1 inom Lidbackens industriområde i Vindelns kommun, Västerbottens län.

Detaljplan för kvarteren Björken och Dalen samt del av fastigheterna Degerfors 31:1 och 6:33 inom Vindelns tätort, Vindelns kommun(V84). Laga kraft 1989-09-22.

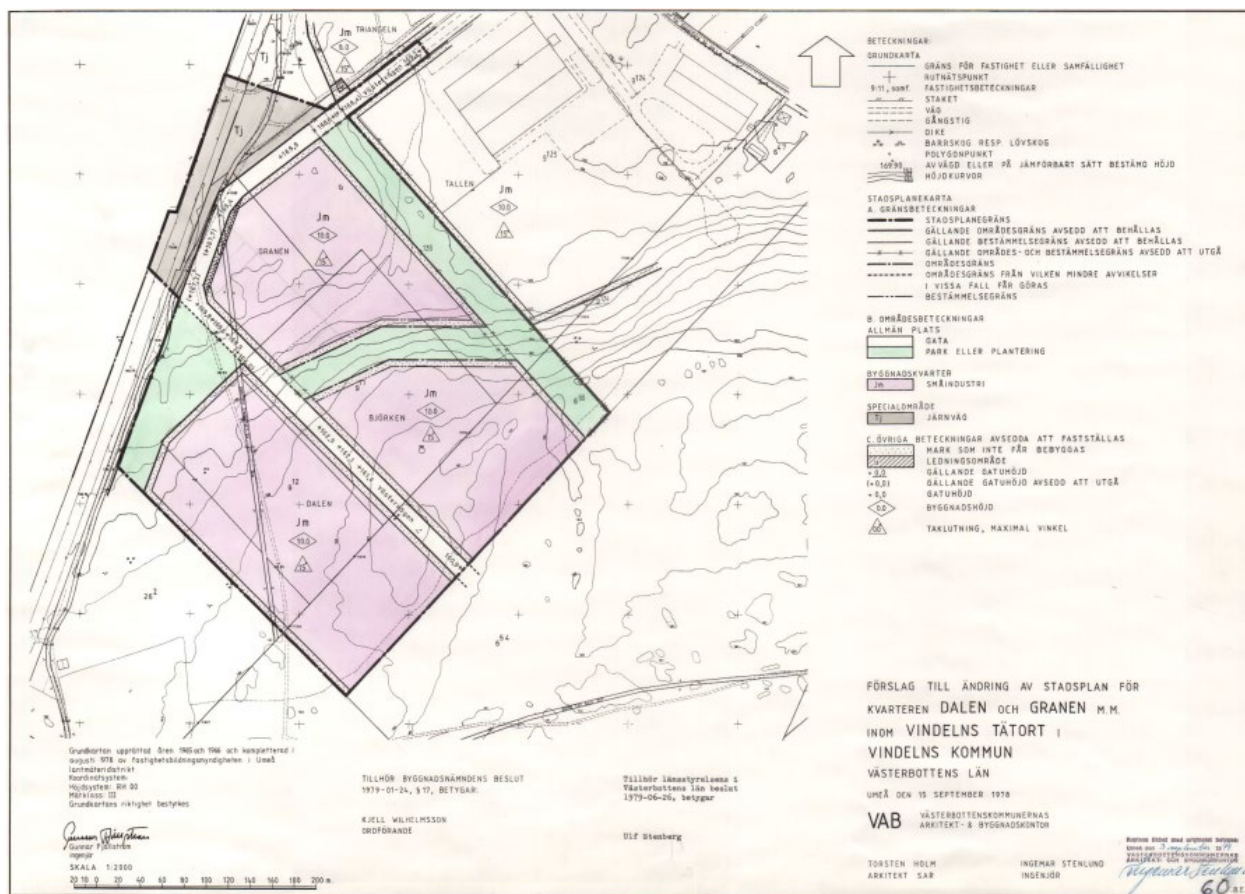
Området är planlagt för industri, industrigata och natur. Genomförandetiden har gått ut. Större delen av planområdet berörs av nu aktuell detaljplan, de delar som berörs är avsedd för industri och natur.

Figur 6. Plankarta för Detaljplan för kvarteren Björken och Dalen samt del av fastigheterna Degerfors 31:1 och 6:33 inom Vindelns tätort, Vindelns kommun.

Förslag till ändring av stadsplan för kvarteren Dalen och Granen m.m. inom Vindelns samhälle, Vindelns kommun. (V60) Fastställd 1979-06-26.

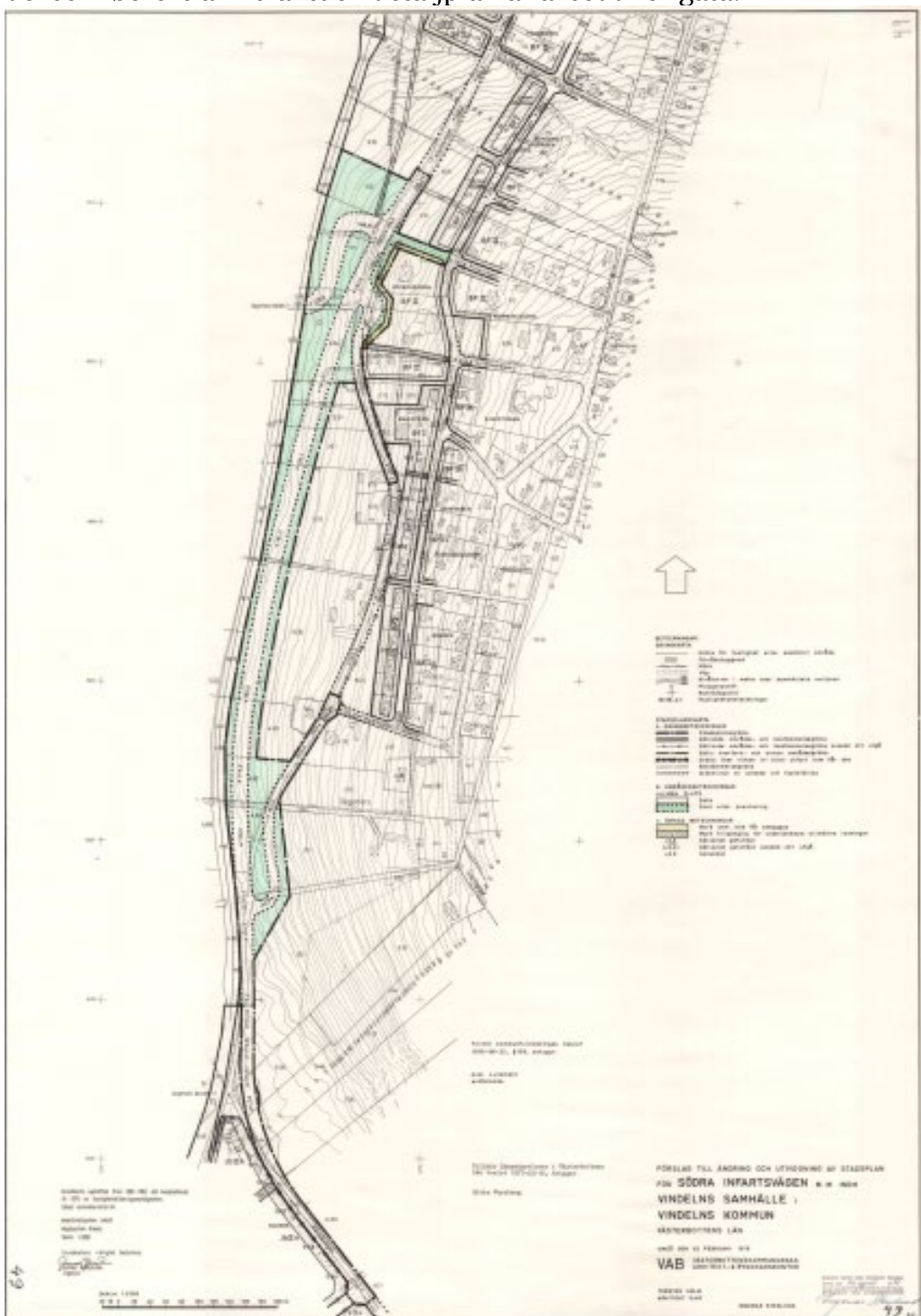
Området är planlagt för småindustri, järnväg, gata och park eller plantering
Genomförandetiden har gått ut. Den del som berörs av nu aktuell detaljplan är avsedd för småindustri, gata och park eller plantering.

Figur 7. Plankarta för Förslag till ändring av stadsplan för kvarteren Dalen och Granen m.m. inom Vindelns samhälle, Vindelns kommun. Kommun.

Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för södra infartsvägen m.m. inom Vindelns samhälle, Vindelns kommun(V49). Fastställd 1978-04-26.

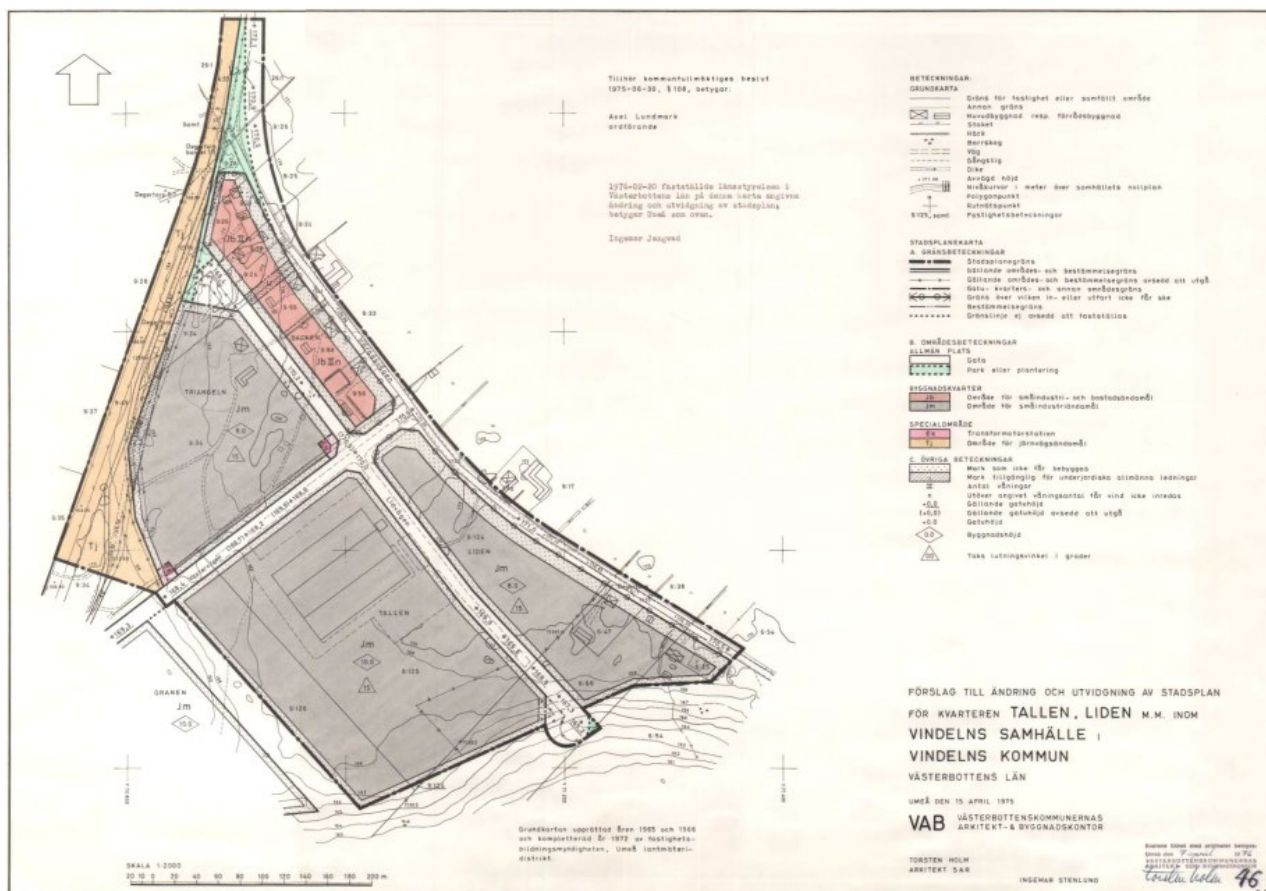
Området är planlagt för gata och park eller plantering. Genomförandetiden har gått ut. Den del som berörs av nu aktuell detaljplan är avsedd för gata.

Figur 8. Plankarta för Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för södra infartsvägen m.m. inom Vindelns samhälle, Vindelns kommun.

Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för kvarteren Tallen, Liden m.m. inom Vindelns samhälle, Vindelns kommun(V46). Fastställt 1976-02-20.

Området är planlagt för bostäder, småindustri, järnväg, gata och park eller plantering. Genomförandetiden har gått ut. Den del som berörs av nu aktuell detaljplan är avsedd för småindustri och gata.

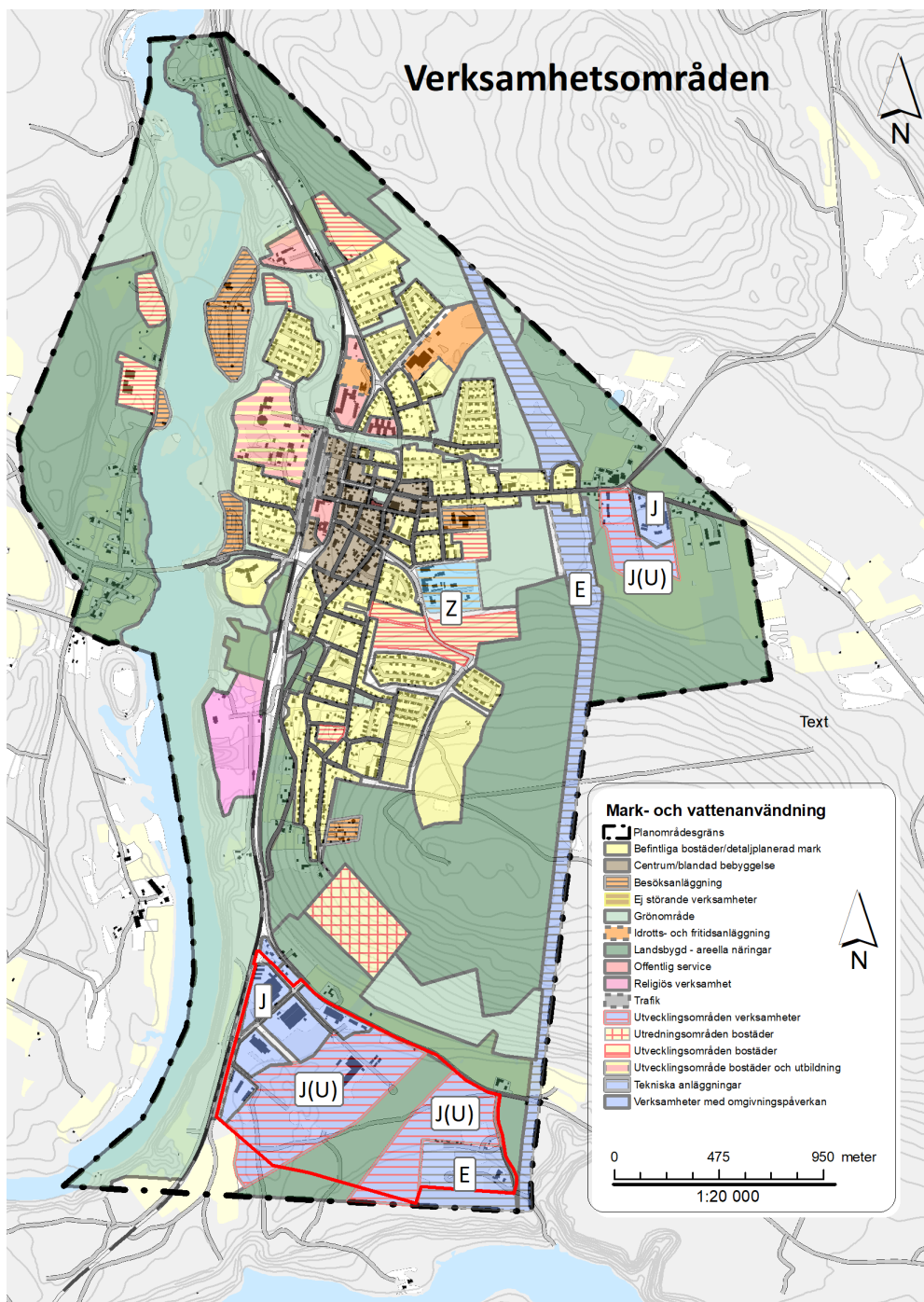
Figur 9. Plankarta för Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för kvarteren Tallen, Liden m.m. inom Vindelns samhälle, Vindelns kommun.

Översiktsplanering

I *Översiktsplanen för Vindelns kommun antagen 2014* beskrivs kommunen som ett kluster med världsledande industrier inom skogsnäringen. Detta kluster tillsammans med Vindelns rika natur- och kulturtillgångar skapar bra förutsättningar för tillväxt i kommunen. För att utveckla näringslivet i Vindelns förstärks befintliga industriområden och kompletteras med nya ytor.

Enligt *"Fördjupad översiktsplan Vindelns tätort Antagandehandling 2022-06-14"* är huvudinriktningen för planområdets västra del (även benämnt som Vindelns Innovation Park i översiktsplanen) att säkerställa förutsättningarna för innovativ och kunskapsintensiv industri att växa och utvecklas. Enligt den fördjupade översiktsplanen hänvisas verksamheter med omgivningspåverkan i första hand till det nu aktuella planområdet (vilket enligt den fördjupade översiktsplanen omfattar både det västra delen av nu aktuellt planområde samt den östra delen av planområdet vid Rosinedal). Området ska enligt den fördjupade översiktsplanen utökas med ytterligare mark för att utveckla de verksamheter som bedrivs inom området och för att erbjuda verksamheter mark för nya etableringar i Vindelns. Att befintliga företag kan expandera och att nya kan etablera sig är ett prioriterat mål för kommunen.

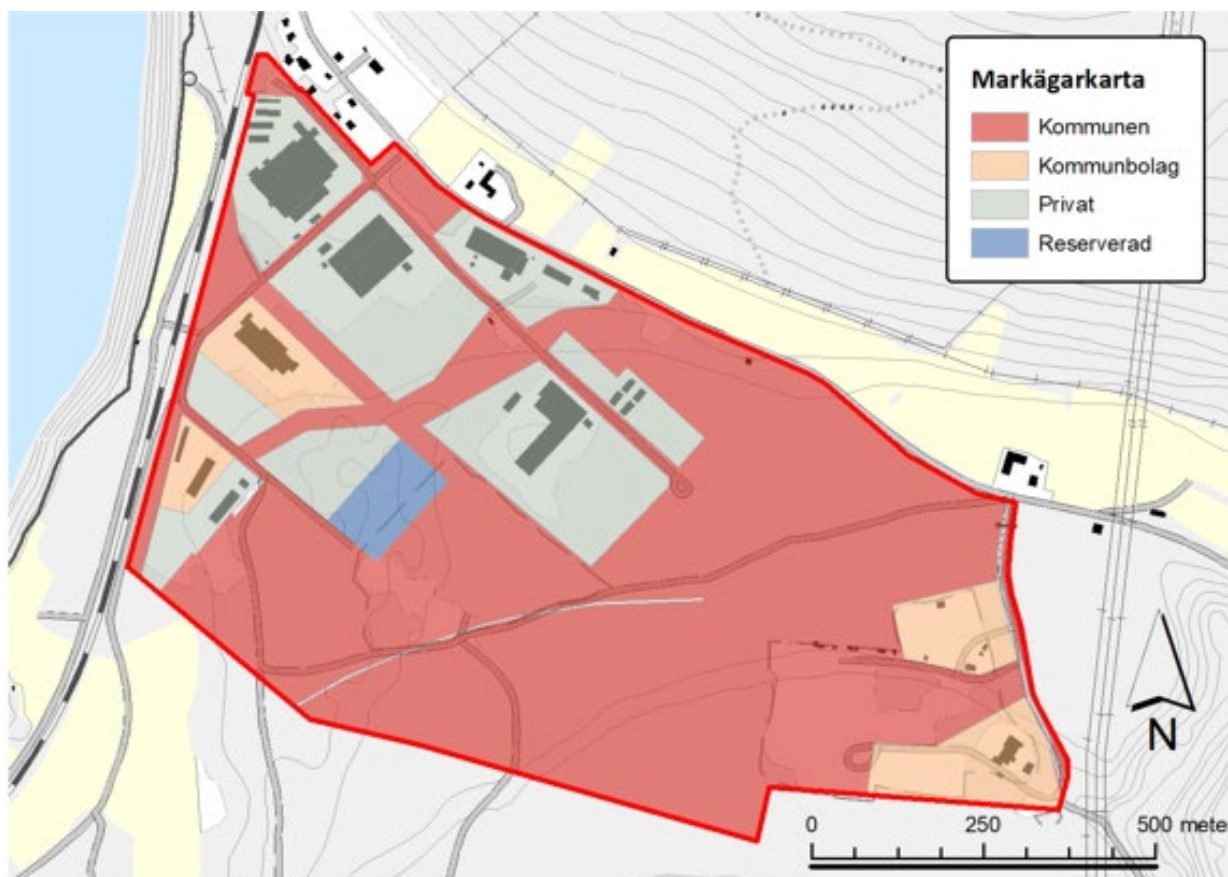
Både i den västra och östra delen av det nu aktuella planområdets utpekade områden för utökning/utveckling av industriverksamhet. Mellan dessa område finns grönområde utpekade som område för areella näringar (jord- och skogsbruk, rennäring). Det nu aktuella planförslaget bedöms i huvudsak vara i överensstämmelse med den fördjupade översiktsplanen.

Figur 10. Övergripande användningskarta för Vindelns tätort enligt FÖP, Vindelns kommun. Nu aktuellt planområdet är markerad med röd linje.

Markägförhållanden

Vindelns Degerfors 31:1, 6:33 och Vindelns Roseindal 1:39 är kommunalt ägda. Övriga fastigheter är privatägda, se figur nedan.

Figur 11. Markägarkarta.

Riksintressen

Planområdet innefattas med tanke på närheten till Vindelälven av ett flertal riksintressen enligt miljöbalken kap 3 och 4.

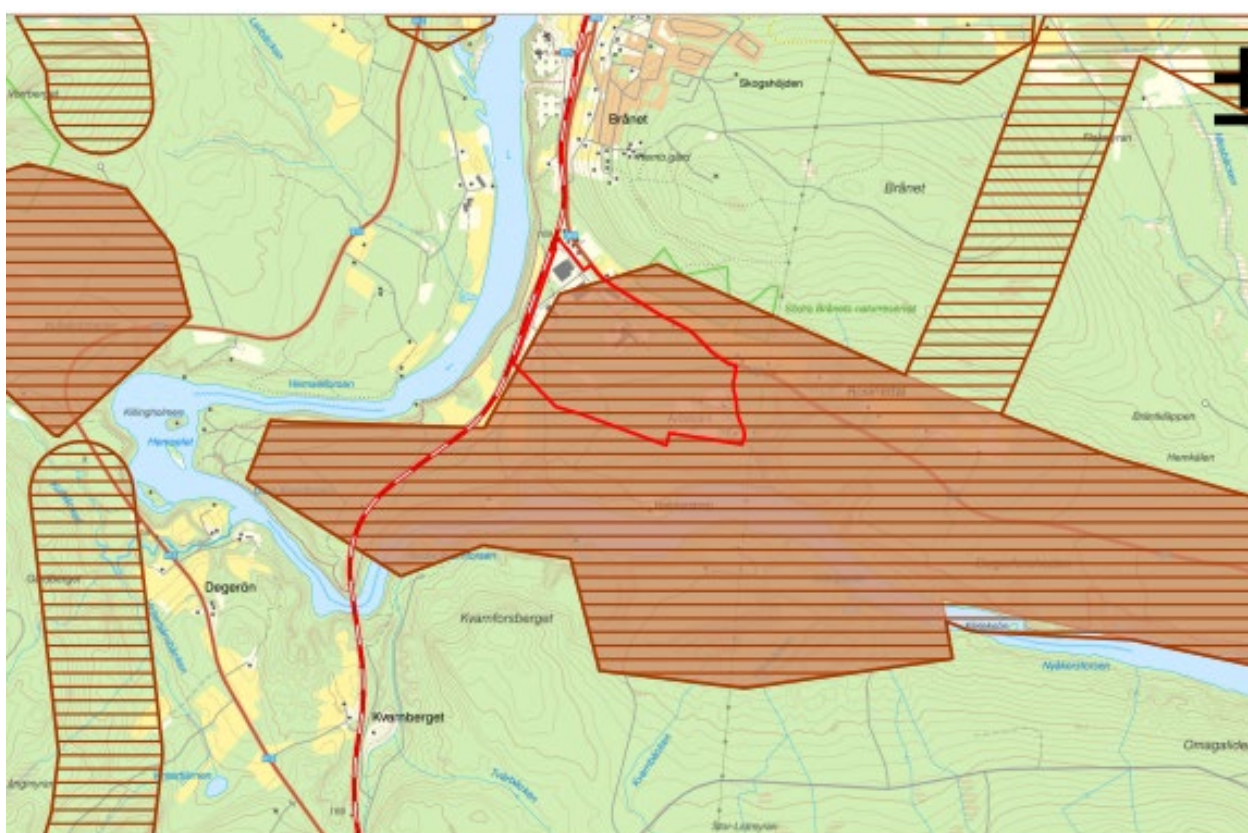
Rennäringen enligt 3 kap. 5 § MB

I princip hela planområdet ligger inom riksintresse för rennäringen enligt 3 kap. 5 § MB. Det utpekade intresset benämnt *Från Vindelns till Rödånäs längs Vindelälven* utgör kärnområde. Kärnområdet är trivselland vilket innebär att renarna söker sig dit naturligt för vila och bete under längre period.

Planförslaget möjliggör exploatering i anslutning till redan etablerade verksamheter och planlägger mark som delvis idag innehåller verksamhetsområden. Även om etableringarna hålls samman innebär planförslaget anspråk på mark som idag kan användas för vinterbete och för flytt av renar.

Omfattningen och kvaliteten på vinterbetesmarkerna är en viktig faktor som påverkar hur stor renhjord en sameby kan ha. En annan avgörande faktor är tillgängligheten till dessa områden vilket kommunen har för avsikt att säkerställa genom att planlägga en korridor genom planområdet som naturområde. Efter samrådet har planområdet minskats ner och vissa ytor har utgått ur planområdet samtidigt som området för natur i den centrala delen av planområdet har utökats mot nordost.

Genom dessa anpassningar av markanvändningen inom planområdet är intentionen att det fortsatt ska vara möjligt att bedriva renskötsel inom och i anslutning till planområdet.

Teckenförklaring

- Planområdesgräns
- Riksintresse kärnområde
- Riksintresse rennärning
- Riksintresse kommunikation

0 340 680 1020 1360 1700
Meter

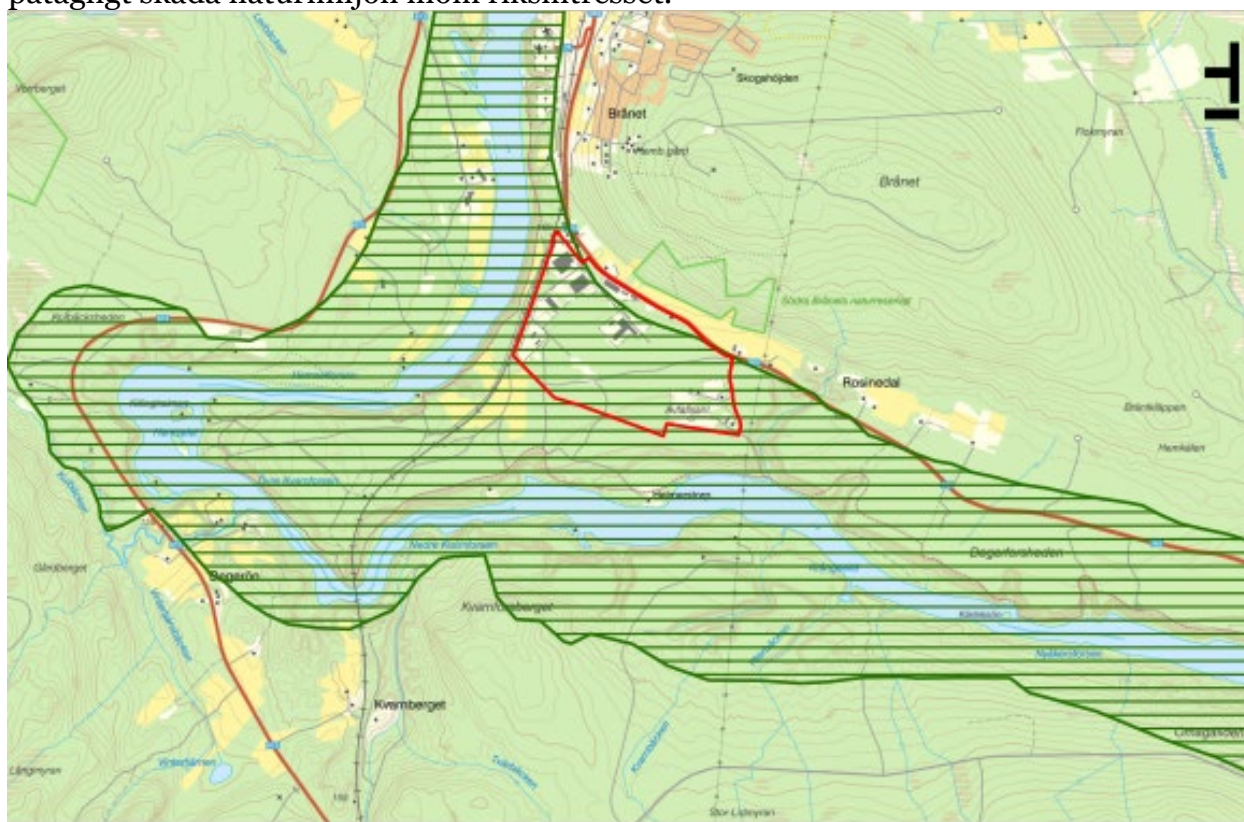
© Lantmäteriet, Länsstyrelserna, Naturvårdsverket

Figur 12. Områden som är av riksintresse för rennärning och kommunikation (järnväg) enligt 3 kap. 5 och 8 §§ MB och plangräns markerat i rött.

Naturvård 3 kap. 6 § MB

I princip hela planområdet ligger inom ett område benämnt Vindelälven som utgör riksintressen för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken – Vindelälven. Vindelälven är den sydligaste av Sveriges outbyggda fjällälvar. Älven rinner upp i gränsområdet mellan Norrbottens och Västerbottens län och växlar mellan forsande partier, sel och sjöar.

Planområdet omfattar produktiv tallskog som bedöms ha låga naturvärden och ligger i anslutning till befintliga verksamhetsområden. En realisering av planen bedöms inte påtagligt skada naturmiljön inom riksintresset.

Teckenförklaring

- Planområdesgräns
- Riksintresse Naturvård

0 340 680 1020 1360 1700
Meter

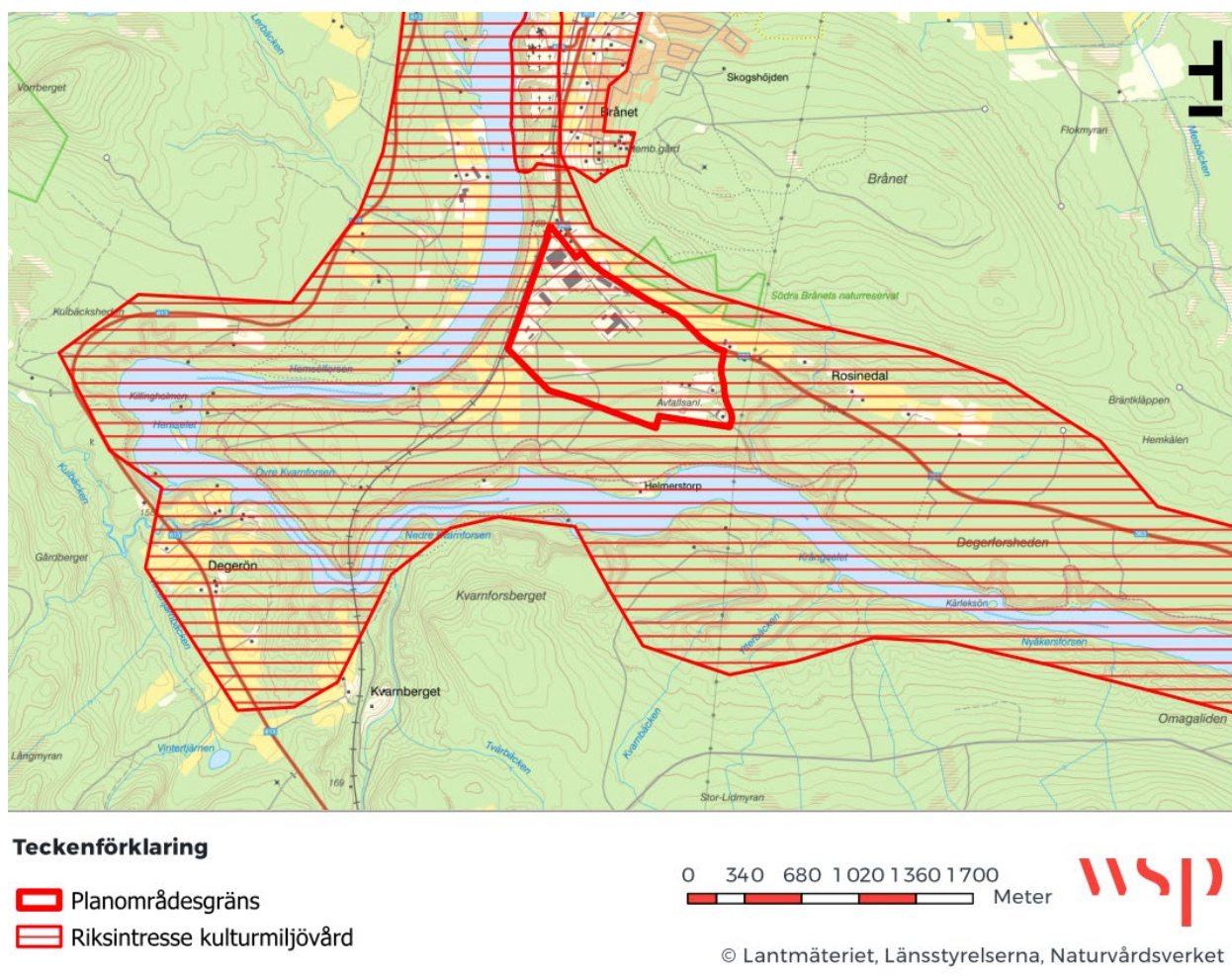
© Lantmäteriet, Länsstyrelserna, Naturvårdsverket

Figur 13. Område som är av riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § MB och plangräns markerat i rött.

Kulturmiljövård 3 kap. 6 § MB

Planområdet ligger inom ett område benämnt Vindelälven, som utgör riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § MB. Motiveringen till riksintresset är äldvalsbygd med bymiljöer och öppna odlingslandskap vid oreglerad älv. Spår av människan finns från stenåldern och kulturmiljöer som vittnar om det tidigare skogsbruket, jakten, kommunikationerna samt efter nyttjande av vattenkraft finns i landskapet.

Planförslaget bedöms inte påtagligt påverka riksintresset. Det förekommer inga kulturhistorisk värdefulla byggnader eller miljöer inom planområdet.

Figur 14. Område som är av riksintresse för kulturmiljö enligt 3 kap. 6 § MB.

Kommunikationer 3 kap. 8 § MB

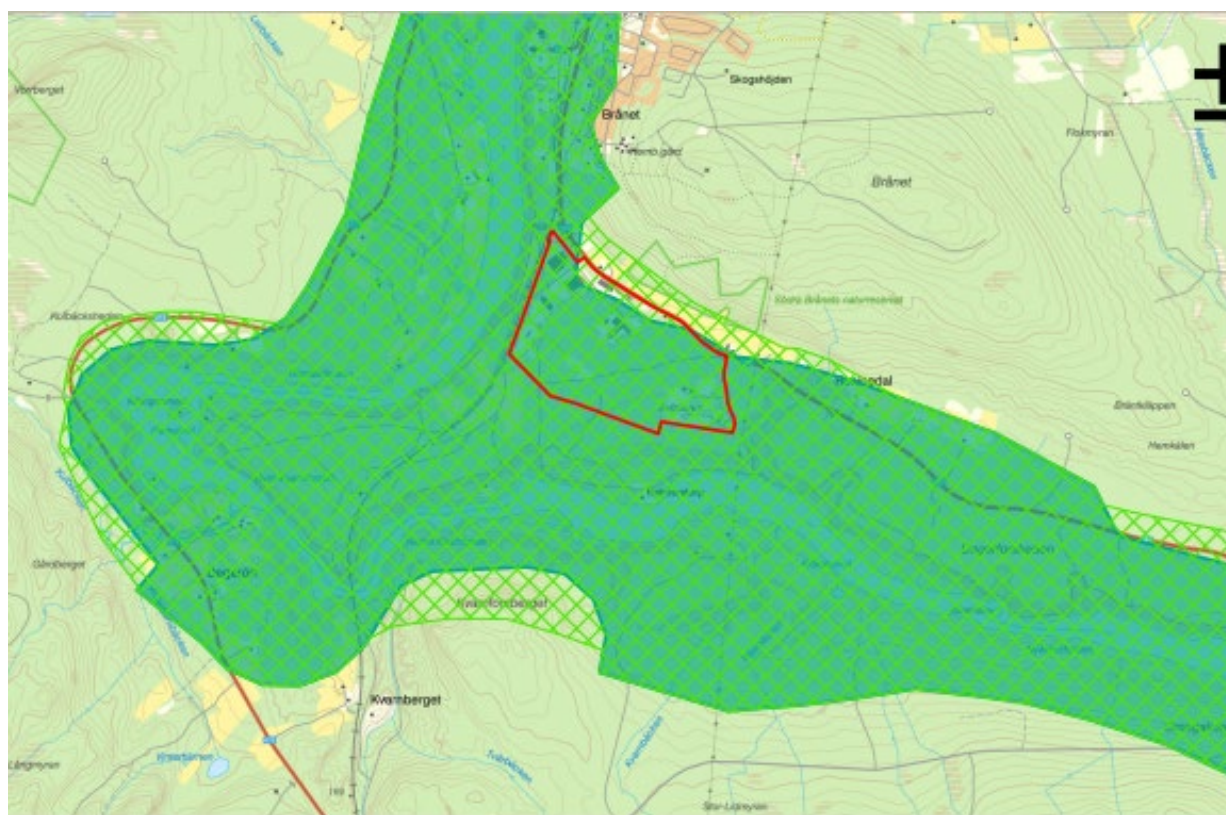
I väster avgränsas planområdet av järnvägen (Stambanan), som utgör riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § MB. Stambanan genom Övre Norrland (Luleå – Bräcke) ingår i det utpekade TEN-T nätet och är av internationell betydelse. Banan har stor betydelse för godstrafiken, men också för persontransport. Den länkar ihop södra Sverige och Mellaneuropa med Malmbanan och Nordkalottområdet.

Planförslaget medför inte hinder att nå banan eller utnyttjandet av den. Effekter av planens medförande kan bli ökat nyttjande av järnvägen. I kommunens fördjupande översiktsplan finns intentionen att skapa en hållplats i anslutning till industriområdet. Planförslaget utgör inget hinder för detta.

Rörligt friluftsliv 4 kap. 1 § och 2 § MB

Planområdet ligger inom området Vindelådalen/Vindelälvens dalgång som utgör ett riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kap 2 § MB. Vindelälven utgör även riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6 § MB. Längs älven finns mycket fina förutsättningar att uppleva natur- och kulturmiljöer i ostörd natur. Älven erbjuder bra fritidsfiske efter t.ex. lax, öring och harr. Förutsättningarna är utmärkta för forsränning och kanot. Det aktuella planområdet ligger i anslutning till befintliga industrier och andra verksamheter. Andra områden som bedöms vara viktiga för tätortsnära friluftsliv finns söder om planområdet, längs älven liksom norr om, i Södra Brånets naturreservat.

Betydelsen av området för friluftslivet bedöms som lågt. Planförslaget bedöms inte påverka dessa riksintressen på ett negativt sätt. Planområde bedöms fortsatt kunna vara genomfart för rörligt friluftsliv ner mot älven, genom de vägar som behålls eller anläggs med stöd av planen samt genom det naturområde som säkerställs genom planförslaget.

Teckenförklaring

- Planområdesgräns
- Riksintresse Rörligt friluftsliv
- Riksintresse friluftsliv

0 340 680 1020 1360 1700
Meter

© Lantmäteriet, Länsstyrelserna, Naturvårdsverket

Figur 15. Områden som är av riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB och 4 kap. 2 § MB.

Natura 2000 enligt 4 kap. 1 § MB

Vindelälven går väster och söder om planområdet. Puckdalsbäcken, som utgör biflöde till Vindelälven, går öster om planområdet. Vindelälven utgör Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet. Det betyder att Vindelälven med biflöden utgör värdefulla naturområden med arter och naturtyper som är särskilt skyddsvärda. De naturtyper och arter som har pekats ut för området är näringsfattiga slättsjöar (3110), ävjestrandsjöar (3130), myrsjöar (3160), större vattendrag (3210), alpina vattendrag (3220) och mindre vattendrag (3260), flodpärlmussla, bredkantad dykare, lax, stensimpa, utter och ävjepilört.

Bland bevarandemålen anses detta vara mest relevant för aktuellt planförslag: *Vattenkvaliteten i vattensystemet ska vara så god att livsbetingelserna är gynnsamma för näringsvävarna i vatten och på svämplan. Negativ påverkan genom onaturlig grumling, onaturlig försurning, övergödning och antropogena miljögifter ska minimeras.*

Föreslagen dagvattenhantering har fokus på de volymer dagvatten som behöver omhändertas och avser i detta skede inte rening av föroreningar, även om de systemlösningar som föreslås också kommer ha viss renande effekt. Det behöver säkerställas att de dagvattnelösningar och åtgärder som väljs vid genomförande av planen inte medverkar till försämrad vattenkvalitet i Natura-2000 området.

Teckenförklaring

- Planområdesgräns
- Natura 2000 Habitatdirektivet

0 340 680 1020 1360 1700
Meter

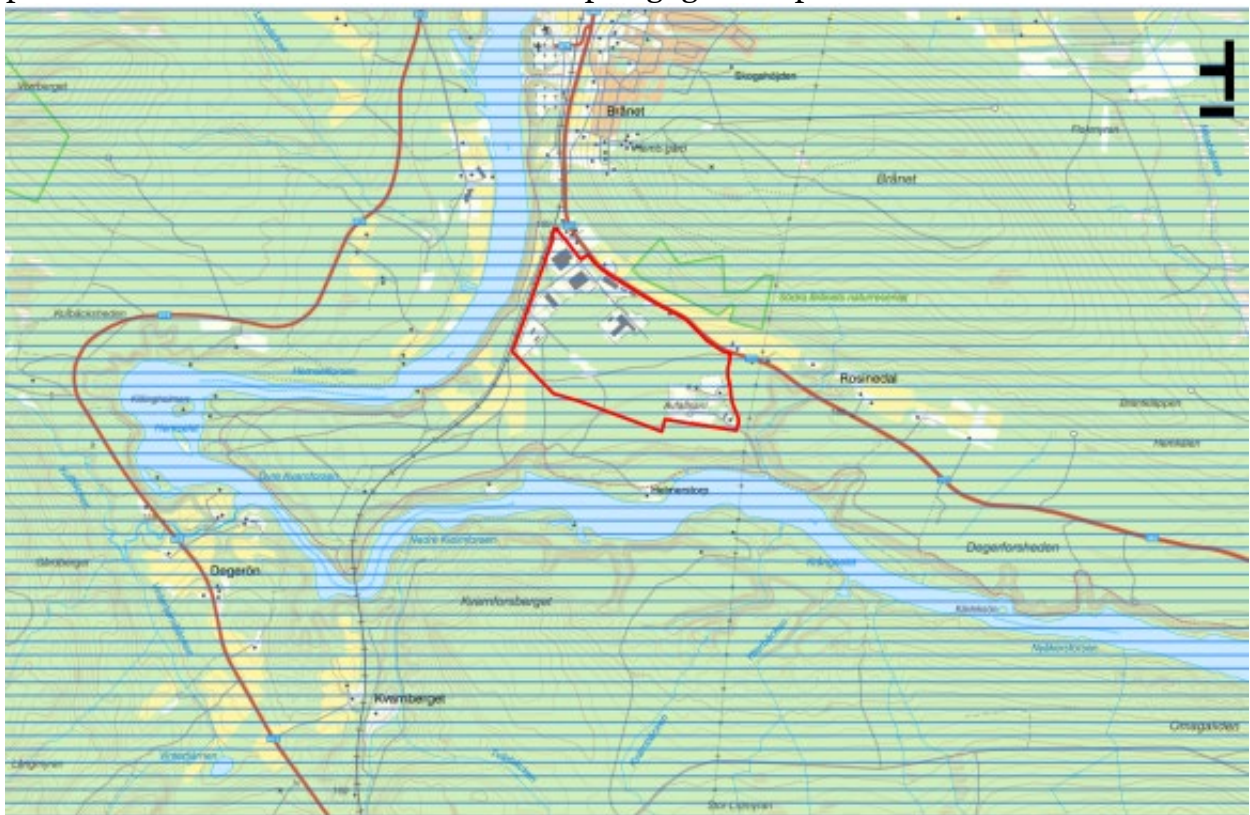
© Lantmäteriet, Länsstyrelserna, Naturvårdsverket

Figur 16. Natura 2000-området Vindelälven med biflöden och plangräns är markerat i rött.

Riksintresse för skyddade vattendrag enligt 4 kap. 6 § MB

Vindelälven med tillhörande käll- och biflöden utgör riksintresse för skyddade vattendrag enligt 4 kap. 6 § MB, se figur nedan. Vindelälven med tillhörande käll- och biflöden får därmed inte utsättas för exploatering som påtagligt skadar de natur- och kulturvärden som finns samt får inte byggas ut eller regleras för vattenkraftändamål. Hela planområdet omfattas av riksintresset för Vindelälven.

Planområdet ligger inom ett område som inte innefattar några höga naturvärden. Planförslaget kommer inte att innebära exploatering för vattenkraftsändamål. En realisering av planen bedöms därmed inte innebära en påtaglig skada på riksintresset.

Teckenförklaring

- Planområdesgräns
- Riksintresse skyddade vattendrag

0 340 680 1020 1360 1700
Meter

© Lantmäteriet, Länsstyrelserna, Naturvårdsverket

Figur 17. Område som är av riksintresse för skyddade vattendrag enligt 4 kap. 6 § MB och plangräns är markerat i rött.

Övriga skyddade områden enligt miljöbalken eller kulturmiljölagen

Det finns inga övriga skyddade områden inom planområdet.

Puckdalsbäckens ravin som angränsar till planområdet i öster utgör nyckelbiotop. Biotopen har bl.a. värdefull kryptogamflora, ymnigt mosstäckes samt hög och jämn luftfuktighet. På andra sidan av väg 363 norr om planområdet ligger Södra brånets naturreservat.

Området hyser bl.a. lövrika grannaturskogar och har orörd karaktär. Delar av området är även utpekade som nyckelbiotop. Inget av dessa områden bedöms påverkas av planförslaget.

Fornlämningar

Det finns enligt Fornsök inga kända fornlämningar i planområdet eller dess närhet. Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas. Den som leder arbetet ska skyndsamt anmäla förhållandet till Länsstyrelsen.

Miljö kvalitetsnormer

Utomhusluft

Det finns svenska miljö kvalitetsnormer (MKN) för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft. MKN för kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM₁₀) är aktuella för föreliggande planförslag.

Fordonstrafiken i Vindelns är, i likhet med övriga Västerbottens län, en av de viktigaste källorna till lokalt genererade luftföroreningar. Enligt regional årlig uppföljning (RUS) är kvävedioxidhalterna i Västerbottens län relativt höga i Umeå och Skellefteå, men övriga kommuner såsom Vindelns kommun har låga halter.

I Vindelns tätort har luftmätningar genomförts mellan år 1997 och år 2001. Enligt beräkningar utifrån tidigare genomförda mätningar så låg kommunen t.ex. på gränsen för att vara skyldiga att mäta PM₁₀, enligt upprättad projektredovisning 2002-01-31 avseende Projekt hälsorelaterad miljöövervakning – resultat från luftmätningar under säsongen 2000-2001 (Dnr 2002-0014.403). Fjärrvärmenätet i kommunen har utvecklats sedan mätningarna genomfördes, varav luftutsläppen från uppvärmning av bland annat bostadshus inom kommunen bedöms ha minskat. Trafiken i kommunen bedöms ha ökat något sedan mätningarna genomfördes, dock inte i den utsträckningen så att MKN för luftkvalitet riskeras att överskridas. Inga ytterligare mätningar eller beräkningar har därefter genomförts.

Planförslaget har i genomförd undersökning av miljöpåverkan bedömts innebära en risk att påverka möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna för luft.

Planförslaget kommer medföra ett visst tillskott till trafiken inom samt till och från planområdet, vilket kan variera beroende på vilka slags verksamheter som etableras inom området. Med tanke på att andelen tillkommande trafik enligt genomförd trafikutredning mellan år 2017 och 2040 beräknats till 1,14 för personbilar och 1,29 för tung trafik, vilket innebär en årlig ökning med ca 0,57 % för personbilar och ca 1,11 % för lastbilar bedöms inte planförslaget innebära att någon av de berörda MKN för luft riskeras att överskridas.

Trafikrelaterade frågor avseende befintliga och eventuellt tillkommande verksamheter inom planområdet hanteras i huvudsak inom tillstånd eller anmälningar enligt gällande lagstiftning.

Vattenförekomster

MKN för ytvatten är uppdelade i dels ekologisk status, dels kemisk status och består av ett antal kvalitetsfaktorer (ekologisk status) och parametrar. Det tillstånd eller status en ytvattenförekomst har bestämts av vattenförekomstens ekologiska status eller kemiska status, status för vattenkvaliteten är god om båda kan bedömas som god.

Vindelälven är utpekad som en prioriterad dricksvattenresurs i den regionala planen för dricksvattenförsörjning. Planområdet ligger på visst avstånd från Vindelälven och medför inget fysiskt intrång i vattenförekomsten. Däremot kan utveckling i linje med detaljplanen medföra risk för spridning av föroreningar och näringsämnen till recipienten via dagvatten och grundvattenflöde. Avståndet till älven medger att dagvatten från befintliga verksamhetsområden och vägar infiltreras, fastläggs och fördröjs i viss mån.

Kvaliteten på dagvattnet är beroende av de ytor som vattnet rinner över samt vilka typer av aktiviteter som sker i eller i närheten av området. Kvaliteten varierar också över tid och med årstider. Det är idag inte känt vilka verksamheter som kommer etableras inom planområdet. Planförslaget innebär dock att skogsmarken inom kvartersmarken kommer att avverkas och omvandlas till industrimark vilket ger att stora delar blir hårdgjorda ytor. Detta kommer ändra dagvattnets flöde och kvalitet vilket kan aktualisera åtgärder som syftar till att fördröja, rena och/eller utjämna.

Enligt WSP:s dagvattenutredning medför den planerade verksamheten intill Vindelälven en koncentrationsökning av potentiellt förorenade ämnen och föreningar i jämförelse med dagens situation. Omfattningen är dock av sådan karaktär att Vindelälven bibehåller måttlig vattenkvalité (måttlig miljöstatus) för berörda parametrar. Givet osäkerheter i underlag till analysen bedöms risken för att tillkommande dagvatten försämrar eller äventyrar möjligheten att uppnå Vindelälvens miljökvalitetsnorm som låg. Bedömningen baseras på att nederbördsgenererade flöden som innehåller föroreningar är en tillfällig belastning (under ca 5 % av året).

Ingen grundvattenförekomst berörs av planförslaget.

Fisk- och musselvatten

Vindelälven utgör tillsammans med Umeälven fiskvatten som ska skyddas enligt förordning (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. Det innebär att älven behöver skyddas eller förbättras i kvalitet för att upprätthålla livskraftiga fiskbestånd i enlighet med fiskvattendirektivet. Miljökvalitetsnormerna avser dels värden som inte får överskridas eller underskridas annat än i viss angiven utsträckning, dels värden som ska eftersträvas.

Utveckling enligt planförslaget, se avsnitt Dagvatten under avsnitt Planeringsunderlag, bedöms inte påverka möjligheten att upprätthålla livskraftiga fiskbestånd i Vindelälven, varav MKN för fisk- och musselvatten bedöms påverkas försumbart av föreslagen plan.

Omgivningsbuller

MKN för buller bygger på ett EG-direktiv för buller som infördes i svensk lagstiftning i förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Enligt förordningen finns en skyldighet att kartlägga buller och upprätta åtgärdsprogram samt sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Kravet på kartering börjar gälla när ett samhälle har fler än 100 000 innevånare. Eftersom Vindelns har färre än 100 000 innevånare finns det inte något formellt krav på bullerkartering. I kommunen är det framför allt buller från väg- och järnvägstrafik som utgör störningskällor. Verksamheter och industrier kan också ge upphov till buller.

Planen bedöms innebära ett visst tillskott av trafik, som i sig kommer innebära ett visst ökat tillskott av trafikbuller.

Delar av planområdet är dock sedan tidigare utpekade för industriverksamhet, varav påverkan på omgivningen avseende buller bedöms bli begränsad. I och med att större delen av fastigheterna inom planområdet fortsättningsvis kommer att utgöras av industrier eller verksamheter bedöms inte buller skilja sig nämnbart från nollalternativet. Planområdet utgör i likhet med nollalternativet inget tyst eller ostört område.

Buller från befintliga verksamheter och eventuellt tillkommande verksamheter kommer att hanteras särskilt, i samband med att verksamheterna provas enligt gällande lagstiftning. I samband med tillståndsansökningar brukar i regel bullerkartläggning av den egna verksamheten genomföras och en bullerutredning biläggas ansökan vid behov.

Beskrivning av detaljplanen

Detaljplanen möjliggör en utbyggnad av befintlig industriverksamhet samt utökning i anslutning till befintligt industriområde. Planområdet är knappt 90 hektar. Angöring till den västra delen av planområdet och Lidbackens industriområde sker först via Häradsvägen och vidare via Västervägen och Allan Jonsson väg. Angöring till Rosinedal och det kommunala avloppsreningsverket och återvinningsstationen sker direkt från anslutningsväg från väg 363.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 15 år från det att detaljplanen vunnit laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägarna en garanterad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan synnerliga skäl. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägarna har rätt till ersättning.

Allmän plats

I planområdets västra del planläggs ett område som allmän platsmark [GATA] med syfte att möjliggöra angöring av fastigheterna inom den här delen av planområdet. I samband med att industriområdet utvecklas med nya områden behöver gatuvägnätet byggas ut för att tillgängliggöra nya fastigheter. Eftersom andelen tung trafik i området är stor samt verksamheterna kan förväntas generera stora och långa transporter bör de nya gatorna

dimensioneras för detta. Nya gator föreslås därför byggas med körfältsbredder på 4,0 meter med tillhörande vägren på 0,5 meter, dvs. en totalbredd på 9 meter. Detta är en liknande utformning som befintliga gator inom området har.

En del av planområdet planläggs som [NATUR₁]. Syftet är att genom detaljplaneläggning säkerställa en befintligt flyttled för renar, samt att möjliggöra för fördröjning av dagvatten inom befintligt grönområde.

I planområdets nordvästra del planläggs ett område som [NATUR]. Genom att säkerställa området som [NATUR] bibehålls huvuddelen av den befintliga skogsdunge som finns där idag samtidigt undviks även en ny industrietablering närmast befintliga bostäder som finns närmast nordväst om planområdet.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän platsmark, vilket innebär i denna detaljplan gata samt natur.

Kvartersmark

Detaljplanen omfattar ett större område för industriverksamhet och verksamhet. Befintliga industrier och verksamheter som finns inom området ges möjlighet för fortsatt utveckling samtidigt som detaljplanen också möjliggör för nya etableringar. Detaljplanen ska möjliggöra uppförandet av större industri- och verksamhetslokaler som ska kunna inrymma flera olika funktioner som exempelvis kontor, kompetensutvecklingscentrum, handel, restaurang, tillagningskök, gym m.m.

Den huvudsakliga användningen inom planområdet ska vara kvartersmark [J] för industri och [Z] för verksamhet, men även användningen [C₁] för att möjliggöra handel, restaurang och gym. Detaljplanen anger även användningen [K] för att möjliggöra för kontor och kompetensutvecklingscenter.

I planområdets norra och södra del möjliggörs användningen [G], drivmedelsförsäljning och truckstop för att möjliggöra ett truckstopp med parkering- och övernattningsmöjligheter i lastbilarna.

I planområdets östra del planläggs användningen [J₁], för att möjliggöra ytor för upplag. I den sydvästra delen planläggs [J₂], Industri, som innefattar ej farlig verksamhet för att inte utgöra en säkerhetsrisk för de delar som även möjliggör etablering av handel, restaurang och gym [C₁].

Detaljplanens reglering

Planområdet består av cirka 57 ha kvartersmark och cirka 30 ha allmän platsmark.

Bebyggandets omfattning

Byggrätt regleras genom att största byggnadsarea sätts till maximalt 50 % av fastighetsarean inom användningsområdet, [e₁]. Bebyggelse får uppföras till högsta byggnadshöjd om 20 meter.

I u-områden har prickmark lagts till som innebär att marken inte får förses med byggnad

Ett område med korsmark som innebär att enbart komplementbyggnader får uppföras har lagts in mot järnväg och väg 363, för att säkerställa att inga huvudbyggnader anläggs för nära transportled för farligt gods.

Placering

Huvudbyggnad ska placeras minst 4 meter från fastighetsgräns samt minst 6 meter från fastighetsgräns mot gata där inget annat anges [p₁].

Utförande

Detaljplanen reglerar att minst 40 % av marken ska vara genomsläpplig [b₁] av kvartersmarken inom planområdets östra del.

Skydd mot störningar

Byggnader som placeras inom 30 meter från järnväg ska förses med brandskyddad fasad och takfot [m₁]. Förvaring av brandfarlig eller explosiv vara är ej tillåten inom kryssmark mot järnvägen eller väg 363 då dessa är primära transportleder för farligt gods [m₂].

Markreservat

Vissa ledningar och tekniska anläggningar som behöver kvarstå i sitt läge skyddas genom områden för [u₁] och [E]. U-områden förläggs även med prickmark då marken inte får förses med byggnad.

Natur

För att säkerställa rennäringens flyttled och möjliggöra för fördröjning av dagvatten bevaras ett område med natur [NATUR₁]. Ett område med natur sparas också för att säkerställa avstånd till bostäderna i norr [NATUR].

Dagvatten

Fördröjning av dagvatten kan ske inom yta planlagd för [NATUR₁]. Se separata avsnitt om Dagvatten, Skyfall samt Översvämningsrisk under avsnitt Planeringsunderlag.

Gata

I samband med att industriområdet utvecklas med nya områden behöver gatuvägnätet byggas ut för att tillgängliggöra nya fastigheter. Eftersom andelen tung trafik i området är

stor samt verksamheterna kan förväntas generera stora och långa transporter bör de nya gatorna dimensioneras för detta.

Nya gator [GATA] föreslås därför byggas med körfältsbredder på 4,0 meter med tillhörande vägren på 0,25–0,5 meter, dvs. en totalbredd på 9 meter på vägbana. Detta är en liknande utformning som befintliga gator inom området har.

I nuläget saknas en ringvägsfunktion inom verksamhetsområdet. Det innebär att det bara finns möjligheter att angöra verksamheterna från ett håll och att samtliga transporter måste vända inom fastigheterna eller det tillgängliga gaturummet. I samband med att området utvecklas är det därför önskvärt att tillskapa en ringvägsfunktion. En sådan funktion kan skapas genom att binda samman Västervägens sydöstra del med Allan Jonssons väg genom byggnation av en ny gata i verksamhetsområdets sydöstra del.

Figur 18. Förslag på sträckning för ny ringväg inom industriområdet illustrerad med röd streckad linje.

Den genomförda kapacitetsutredningen visar att det inte finns något behov av att genomföra åtgärder för att förbättra kapaciteten i korsningen Västervägen / Väg 363.

Korsningen ligger dock i en kurva med delvis begränsad sikt. För att trafiksäkerheten ska vara god i korsningen är det därför viktigt att det säkerställs att skymmande vegetation inte tillåts breda ut sig i anslutning till korsningen. Skulle det i framtiden visa sig att trafiken söderifrån på väg 363 som ska ta sig till verksamhetsområdet ökar kraftigt kan en utformning med vänstersvängfält på väg 363 övervägas. Ett vänstersvängfält skulle förutom att förbättra framkomligheten för den genomgående trafiken även bidra till att förbättra trafiksäkerheten i korsningen.

I samband med att verksamhetsområdet utökas ökar trafikmängden inom området, vilket riskerar att påverka möjligheterna att gå och cykla negativt om inga åtgärder vidtas. För att istället stärka möjligheterna att välja gång och cykel som färdmedel bör åtgärder som främjar dessa färdmedel genomföras. Detta är särskilt angeläget i den nordvästra delen där både motorfordonstrafiken samt antalet gående och cyklister är som störst. Exempelvis bör en utbyggnad med cykelfält alternativt gång- och cykelbana övervägas på Allan Jonssons väg norr om korsningen med Västervägen. Även en ordnad gång- och cykelpassage av Västervägen i anslutning till korsningen med Allan Jonssons väg är önskvärt för att förbättra trafiksäkerheten.

I hänsyn till ovanstående planläggs [GATA] med en bredd om 16 respektive 20 meter för att säkerställa körfält (8 meter körbana och 0,5–1 m vägren), en 3 meter bred gång- och cykelbana samt diken. Vintertid kan gång- och cykelbanans yta nyttjas som ersättning för den skoterled som finns i området idag. För den västra delen av Allan Jonssons väg, i planområdets västra del planläggs [GATA] med en total bredd om 15 meter.

I anslutning till korsningen Västervägen och väg 363 finns nyligen utbyggda fickhållplatser längs väg 363, vilka bidragit till att förbättra områdets tillgänglighet till kollektivtrafik. Hållplatsen i södergående riktning är väl sammanbunden med verksamhetsområdet genom en separat gång- och cykelväg. Resenärer som ska ta sig till hållplatsen i norrgående riktning är dock hänvisade till att färdas i vägrenen och korsa väg 363 utan ordnad passage. För att förbättra kopplingen även till denna hållplats bör det byggas en ordnad gångpassage utformad med refug samt en anslutande gångväg. En ordnad gångpassage med refug kan även ha en hastighetsdämpande effekt vilket också är positivt för trafiksäkerheten i korsningspunkten, hanteras dock inte i aktuellt planförslag då det ligger utom planområdet.

Den exploatering för industri som planen tillåter kommer i sin tur kräva att trafiklösningen byggs ut samtidigt.

Detaljplanens genomförande

Samfälligheter

Inom planområdet finns flertal samfälligheter och gemensamhetsanläggningar som blir planlagda med kvartersmark. För att marken ska kunna användas till kvartersmark enligt planförslaget, behöver samfälligheterna lösas in så att det blir enskild ägare på hela markområdet för kvartersmark. Detta berör samfälligheterna Rosinedal s:1, s:2, Degerfors s:1 och gemensamhetsanläggningarna Dalen ga:1–3 samt Degerfors ga:7.

Samfälligheterna kommer att lösas in genom att samfälligheterna erhåller kommunal mark utanför planområdet i utbyte mot de områden som planläggs som kvartersmark. Kommunen står för förrättningskostnaderna.

Gemensamhetsanläggningar

En gemensamhetsanläggning kan, efter prövning av ansökan, bildas genom en så kallad anläggningsförrättning. Det kan bli aktuellt när det finns gemensamma behov hos flera fastigheter som behöver lösas i ett gemensamt sammanhang, exempelvis tillfartsvägar, avloppsledningar etcetera.

Fördelning av kostnader och regler för skötsel beslutas i förrättningen och fördelas på deltagande fastigheter. Vid bildande, omprövning eller upphävande av gemensamhetsanläggning kan det bli aktuellt med ersättningar till fastighetsägare som upplåter utrymme alternativt ersättning till deltagande fastigheter vars rättigheter påverkas. Lantmäterimyndigheten beslutar om den eventuella ersättningens storlek.

Inom planområdet finns flertal gemensamhetsanläggningar som blir planlagda med kvartersmark, Dalen ga:1–3 samt Degerfors ga:7.

Ledningsrätter

Hänsyn till befintliga ledningar måste tas under om- och tillbyggnad. Vissa ledningar och tekniska anläggningar som behöver kvarstå i sitt läge skyddas genom områden för [E] och [u₁].

Exploatör ansvarar för att kontakta berörda företag för begäran om kabelanvisning inför markarbete. Tillkommande ledningar kan vid behov skyddas med ledningsrätt.

Vatten och avlopp

Planområdet ligger delvis inom verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten. Verksamhetsområde för samtliga nyttigheter planeras att utökas för delar av planområdet. Befintliga fastigheter i östra delen av planområdet ägs av det kommunala va-bolaget och planeras inte inkluderas i verksamhetsområde för dagvatten. Beslut om att utöka verksamhetsområde ska fattas av kommunfullmäktige i samband med att detaljplanen antas.

Kommunen ansvarar för utbyggnad och drift av vatten- och avloppsanläggningar fram till fastighetsgräns för de avstyckade tomterna.

Brandvattentillgången är anpassad för befintlig bebyggelse. Vid utökning/ny byggnation behöver brandvattenbehovet ses över. Behovet av markbrandposter, avstånd och flödeskapacitet, styrs av den industriotyp som blir aktuell och varierar mellan 600 och 2400 l/min.

Kostnader

Planarbetet bekostas av kommunen. Planavgift kan komma att tas ut i bygglovsskedet,

alternativt vid försäljning av marken.

Kostnader för exempelvis markberedning, gatuprojektering, utredningar, byggnation av väg och eventuell flytt av ledningar fördelas enligt separat markanvisningsavtal.

Avtal

I dagsläget finns inte något upprättat markanvisningsavtal. Kommunen har generella riktlinjer för markanvisningsavtal, huvuddragen för dessa gäller som följer:

för att ingå avtal ställs krav på att exploateringen väntas bidra till ökad sysselsättning. Vid reservation upprättas ett arrendeavtal med exploatör, till en årlig kostnad på 2% av beräknad köpeskilling för området. Reservationen upphör efter ett år om bygglov inte söks inom denna tid. Då bygglov beviljats för uppförande av industribyggnad till en storlek av minst 10 % av blivande fastighetsyta upprättas överlåtelseavtal. Efter överlåtelseavtalets tecknande måste byggnationen påbörjas inom 2 år, samt slutföras inom 5 år, för att överlåtelse ska ske. Uppfylls inte dessa villkor ska köparen betala vite.

Upphör reservationen utan att överlåtelse sker, ska exploatören återställa marken i ursprungligt skick.

Ovanstående villkor är preliminära och kan komma att justeras vid tecknande av avtal.

För Aspen 2 medför planen att befintlig gatumark överläts till fastigheten då gatan leds om. Detta är i linje med tidigare upprättad detaljplan 2404-P2020/1 (lokal beteckning V118). Avtal ska tecknas för hur denna överlåtelse ska ske. Vid överlåtelsen ska även dagvattenledning som ligger i marken också överlätas till ägare av Aspen 2, och ny anslutningspunkt skapas. Förrättning bekostas av ägare till Aspen 2. Markpris bestäms med hänsyn till att fastighetsägaren övertar ansvar för dagvattenledningen. I det fall ledning som ej skyddats av u-område behöver flyttas vid framtida exploatering, svarar exploatören för kostnaderna.

Fastighetskonsekvenser

Detaljplanen medför att mark tas i anspråk för allmänt ändamål i form av [GATA] och [NATUR].

För mark utlagd i plankartan som allmän platsmark [GATA] och [NATUR] gäller att Vindelns kommun har en ovillkorlig rätt och en ovillkorlig skyldighet att lösa in marken på fastighetsägarens begäran.

Även annan ny fastighetsbildning kan komma att ske inom detaljplanens genomförande. Fastighetsbildning sker efter prövning av ansökan om lantmäteriförrättning.

Genomförandetid

Genomförandetid är 15 år. Detaljplanen gäller dock fram till att den upphävs eller ersätts

med en ny.

Planeringsunderlag

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen har fått tillfälle att yttra sig över behovet att upprätta en miljöbedömning enligt Plan- och bygglagen och miljöbedömningsförordningen. Länsstyrelsen bedömer att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan, varför en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats.

Behovsbedömningen av beslutet grundas på en genomgång av planens förmodade miljöpåverkan. Det finns flera faktorer som utgör en risk för betydande miljöpåverkan. Enligt genomförd undersökning om betydande miljöpåverkan bedömdes planen kunna medföra en risk att påverka miljö kvalitetsnormerna för luft. Planen bedöms även kunna medföra en negativ påverkan att nå målen Begränsad klimatpåverkan, giftfri miljö och levande skogar.

Miljökonsekvensbeskrivning

Främsta effekten till följd av genomförande av planen är att skog avverkas och ersätts med industri- och verksamhetsområden. Detta sker i anslutning till redan på platsen etablerade verksamheter, men innebär också anspråk på mark som idag kan användas för vinterbete åt renar.

Vinterbetesmarker är av stor vikt för samebyar och omfattning samt kvaliteten på dessa marker kan få avgörande betydelse för hur stor renjord en sameby kan hålla. Kommunens intention med planen är att planlägga ett grönstråk genom planen som naturområde i syfte att säkerställa passage för renar så att vinterbetesmarkerna längs älven kan nyttjas. Dessa anpassningar av planområdet syftar till att möjliggöra ett fortsatt nyttjande av området för renskötsel, som flyttled och betesland.

Den aktuella skogens värde ur naturvårds- och friluftslivsperspektiv bedöms som litet.

Ett genomförande av planen innebär större andel hårdgjorda ytor vilket ger ökat dagvattenflöde och förändrad dagvattenkvalitet. De dagvattenlösningar som väljs i ett genomförandeskede behöver kunna omhänderta såväl tillräckliga volymer som föroreningar så att inte föroreningsbelastningen på recipienten blir oacceptabel.

Det är inte möjligt att förutse omfattningen av de miljöstörningar som kan uppkomma från eventuellt tillkommande industrier eller övriga verksamheter som planen medger. Detta kan klargöras i senare skeden när det är känt vilka industrier eller verksamheter som kommer bedrivas inom planområdet. Då finns stöd i såväl plan- och bygglagen (PBL) som miljöbalken (om verksamheten kräver prövning) att ställa krav på verksamheten så att inte olägenhet av betydelse uppstår.

Rennäring

Detaljplaneområdet ligger inom Rans sameby som är en fjällsameby med åretruntmarker i

Sorsele kommun, ovan odlingsgräns. Vinterbeteslandet sträcker sig från gränsen för åretruntmarkerna till kusten vid Umeå. Vinterbetesmarker är områden där renskötsel får bedrivas under perioden 1 oktober – 30 april. Sydväst om Vindelns är ett av de områden som används ofta som vinterland av olika grupper inom samebyn (Sametinget 2022). Samebyn har ett fastställt maximalt antal renar om tiotusen individer i vinterhjorden och ungefär tjugofem gruppansvariga renskötare. Arealen uppgår till 7 877 km² (Sametinget 2022).

I den sydöstra delen av planområdet, strax söder om Lidbackens återvinningscentral, finns ett rengärde.

Utifrån de synpunkter som inkommit från samebyn under samrådet har justeringar av planförslaget gjorts. Planområdet har minskats genom att dess yttre gräns bl.a. har justerats enligt följande:

- Område öster om infartsvägen till ÅVC och reningsverket har utgått från planområdet.
- Område närmast söder om reningsverket, i anslutning till det rengärde som finns här, har utgått från planområdet.
- Två mindre delområden i planområdets sydvästra del har utgått från planområdet.

Vidare har bl.a. följande justeringar gjorts avseende egenskapsgränser:

- Föreslagen industrimark i planområdets nordöstra del, vid ÅVC och reningsverket, har minskats och planlaggs istället som område natur.
- En mindre justering har gjorts strax söder om befintlig motorbana/endurobana, där naturområdet har utökats något mot väster.

Nu föreslagen industrimark i den östra delen av planområdet utgörs i huvudsak av befintlig ianspråktagen mark med viss expansionsmöjlighet för ÅVC och reningsverket. Genom att minska ner föreslaget område för industrimark och istället planlägga delarna längts mot norr som naturmark säkerställs samebyns möjlighet att passera norr om ÅVC vid flytt av renar och därigenom nå rengärdet/ uppsamlingshagen söder om planområdet.

Jämfört med gällande detaljplan innebär nu aktuell detaljplan att ett område i de centrala delarna av planområdet utgår som område planlagt för industri och istället planlaggs som område för natur. Samtidigt planlaggs ett område i sydväst som idag utgör naturmark som område för industri. Planförslaget innebär att området i de centrala och nordöstra delarna av planområdet utpekats som naturområde, vilket säkerställer möjligheten att nyttja området för rennäringen. Fortsatt möjlighet att nyttja området för rastbete och som flyttled kvarstår på samma sätt som i nuläget.

Utveckling i enlighet med planförslaget möjliggör en förtätning och utökning av befintlig exploatering i den västra delen av planområdet samt en något utökad yta för verksamhet vid ÅVC och reningsverket i planens östra del.

Planförslaget bedöms minska det tillgängliga området för rennäringen jämfört med nuläget samt att ett ianspråktagande av mark enligt planförslaget innebär att störningarna

ökar i och med ökad aktivitet inom området. Platsen är dock inte fri från störningar idag med närhet till såväl verksamheter, järnväg och bilväg.

All ytterligare bebyggelse vid Lidbacken innebär enligt samebyn ytterligare störningar som kan påverka renen negativt. Utökad bebyggelse innebär också att viktig renbetesmark försvinner när mark tas i anspråk. Detta kan enligt samebyn medföra ökat merarbete för rennäringen i form av exempelvis stödutfodring och merarbete för renskötarna då risken för spridning av renar kan öka. Föreslagna anpassningar av planförslaget syftar till att säkerställa fortsatt möjlighet för passage vid flytt av renar genom området.

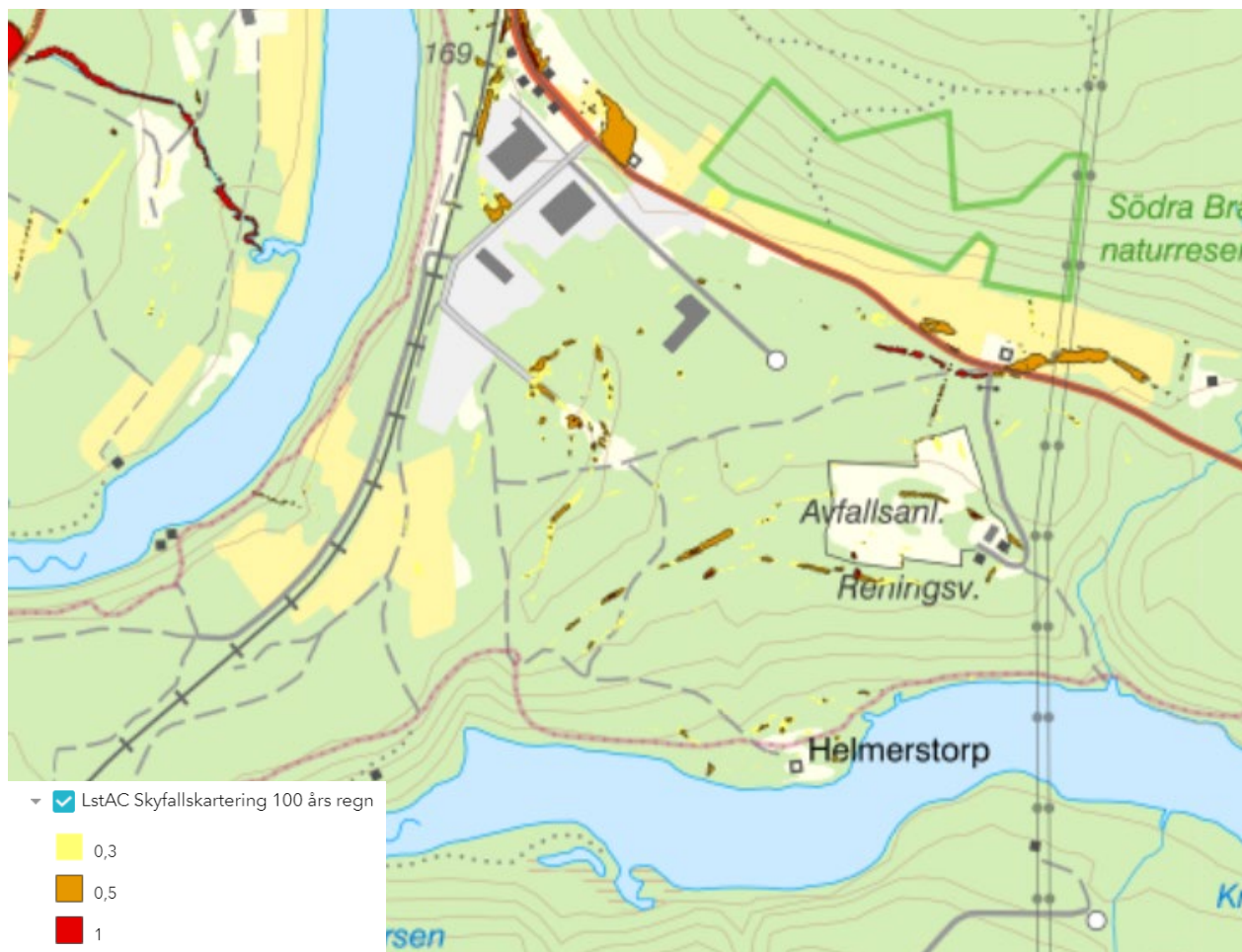
Samebyn har tidigare ställt sig negativ till samrådsförslaget. Samebyn har i samråd framfört att passagen mellan de västra delarna av planområdet och ÅVC och reningsverket i öster måste finnas kvar samt att en passage för flytt av renar norr om befintlig ÅVC måste kvarstå. De synpunkter som samebyn har framfört har i huvudsak beaktats inför framtagande av granskningshandling.

Kulturmiljö

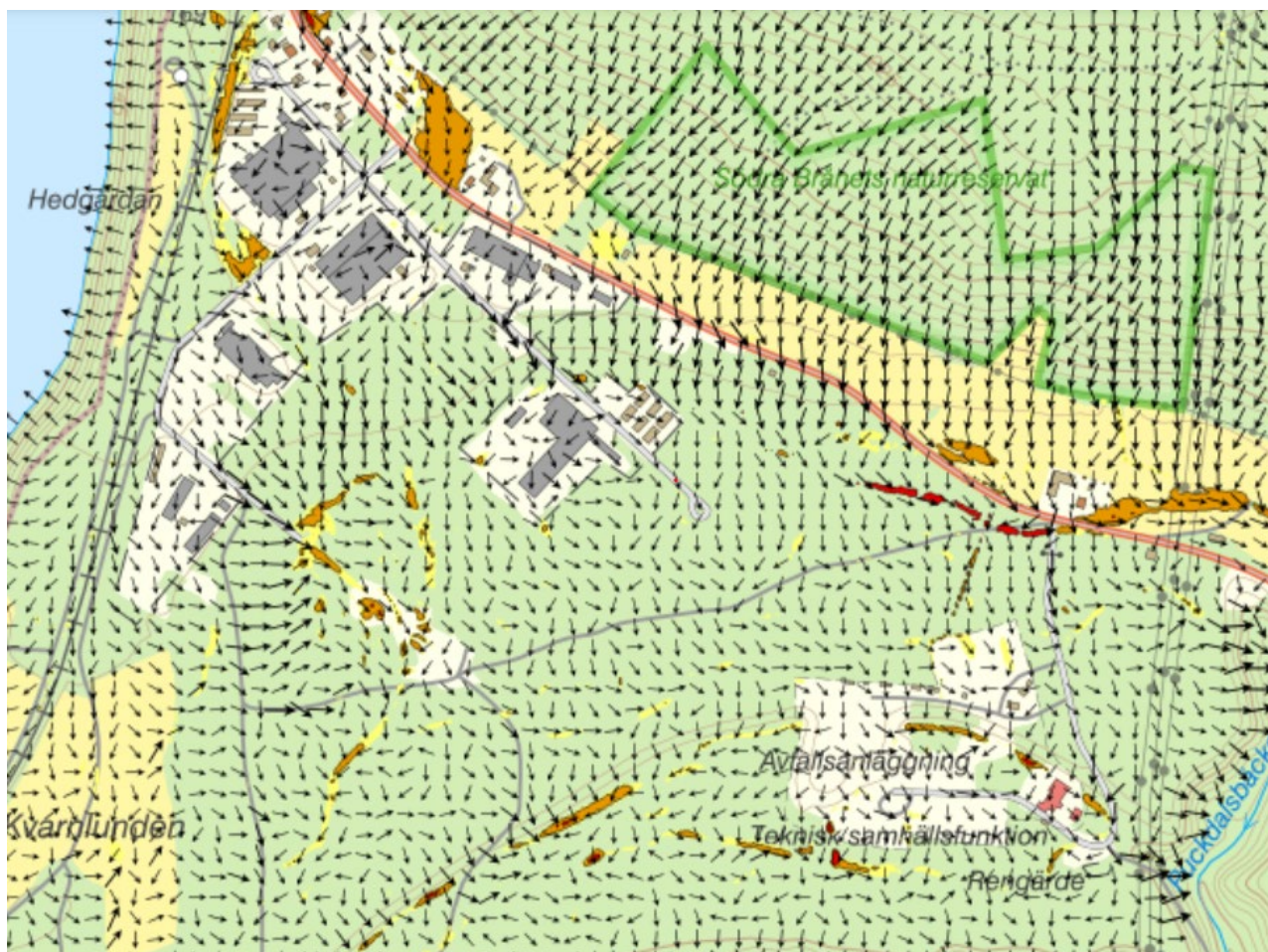
Inom planområdet finns inga byggnader som skyddas genom kulturmiljölagen. Planområdet gränsar inte heller till några utpekade områden med höga kulturvärden.

Skyfall

Häftiga regn tros bli alltmer vanligt förekommande till följd av klimatförändringarna. I och med nivåskillnaderna som förekommer inom planområdet liksom närområdet, är det av vikt att dagvattenhanteringen ges utrymme i planeringen.

Figur 19. Beräknade vattenflöden vid skyfallskartering, scenario 100-årsregn från Länsstyrelsens WEB-GIS.

Figur 20. Beräknade vattenflöden vid skyfall, scenario Köpenhamnsregnet från Länsstyrelsens WEB-Gis

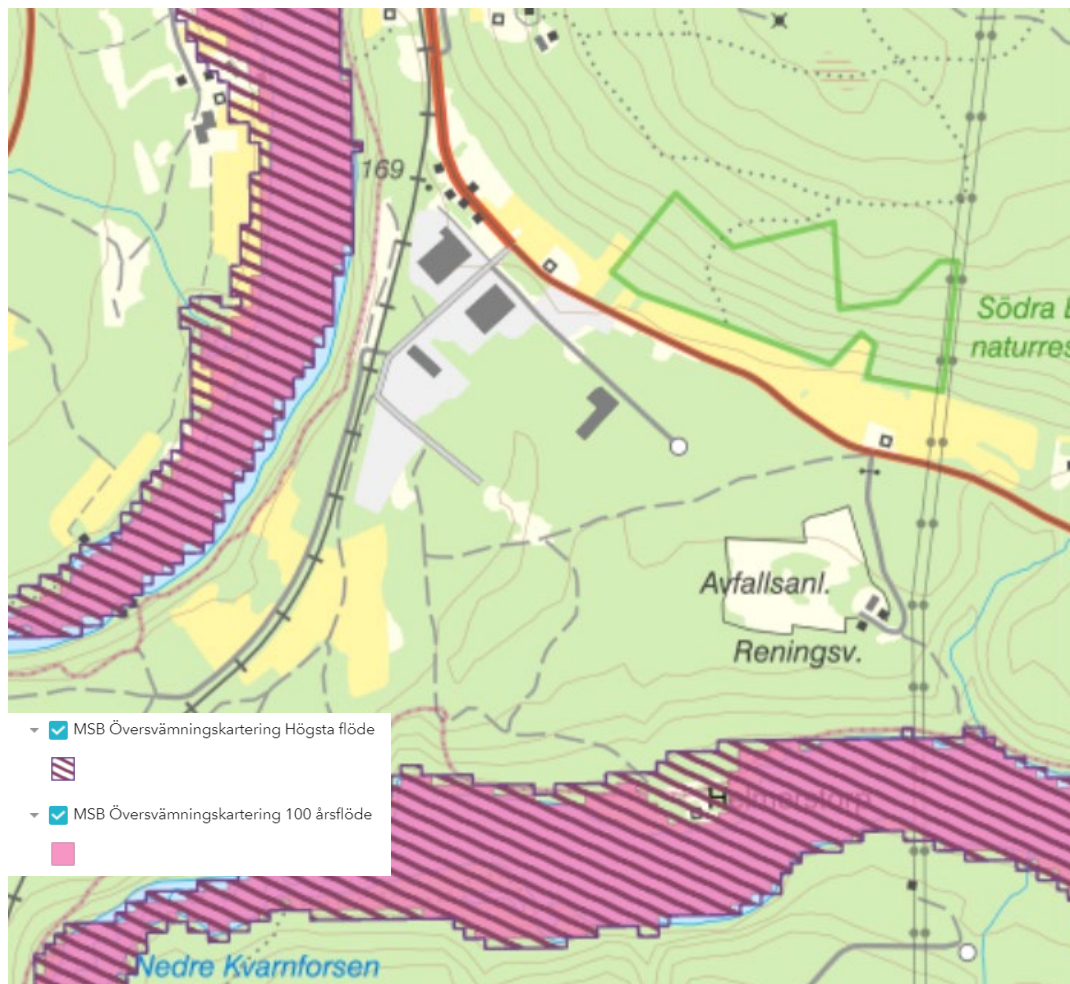
Alla regntillfällen som överskrider dimensionerande dagvattenflöden och som inte kan omhändertas i dagvattenanläggningar är att betrakta som extrema regn. I praktiken ger den här typen av regn upphov till att dagvatten avrinner på markytan och det är viktigt att planera för säker avledning av dessa flöden.

Marken inom planområdet behöver höjdsättas så att skyfall avrinner i låglinjer och så att inga lågpunkter skapas intill byggnader eller viktig infrastruktur. Nivån på entréer ska utföras så att färdig golvnivå ligger högre än marknivån utanför där vatten kan tillåtas flöda vid extrema regn.

Öppna anläggningar som exempelvis diken och naturmarken intill föreslagen anläggning kan användas som tillfälliga översvämningssytor vid skyfall.

Översvämningsrisk

Översvämningsrisk bedöms ej föreligga i dagsläget, se figur nedan.

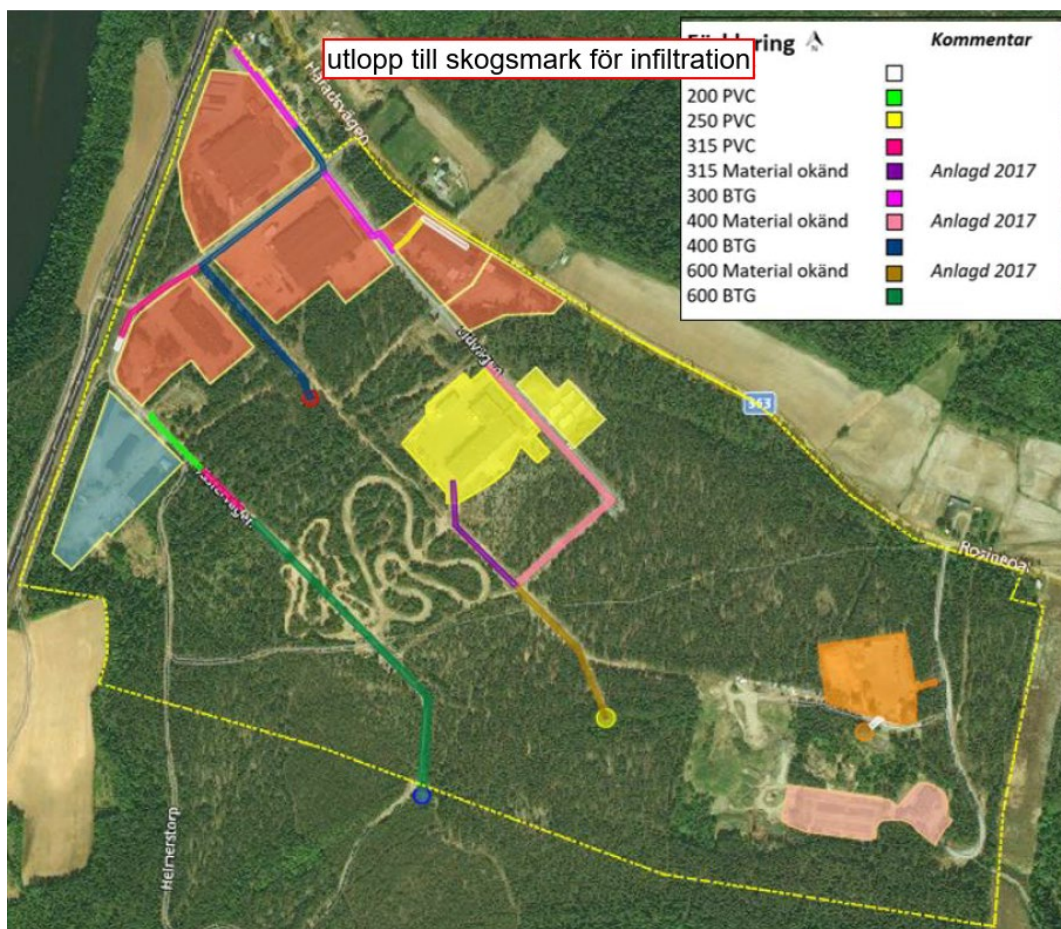

Figur 21. MSBs översvämningskartering från Länsstyrelsens WEB-Gis.

Dagvatten

Befintlig dagvattenhantering utgörs av ledningar i mark med utlopp till skogsmark för infiltration. I Figur 22 redovisas översiktligt befintliga dagvattenledningar och vilket utlopp som respektive bebyggd fastighet avleds till idag.

För områdena markerade med orange och rosa i den östra delen av planområdet vid Rosinedal sker dagvattenhanteringen genom ytlig avrinning till naturliga sänkor och infiltrering i den sandiga naturmarken.

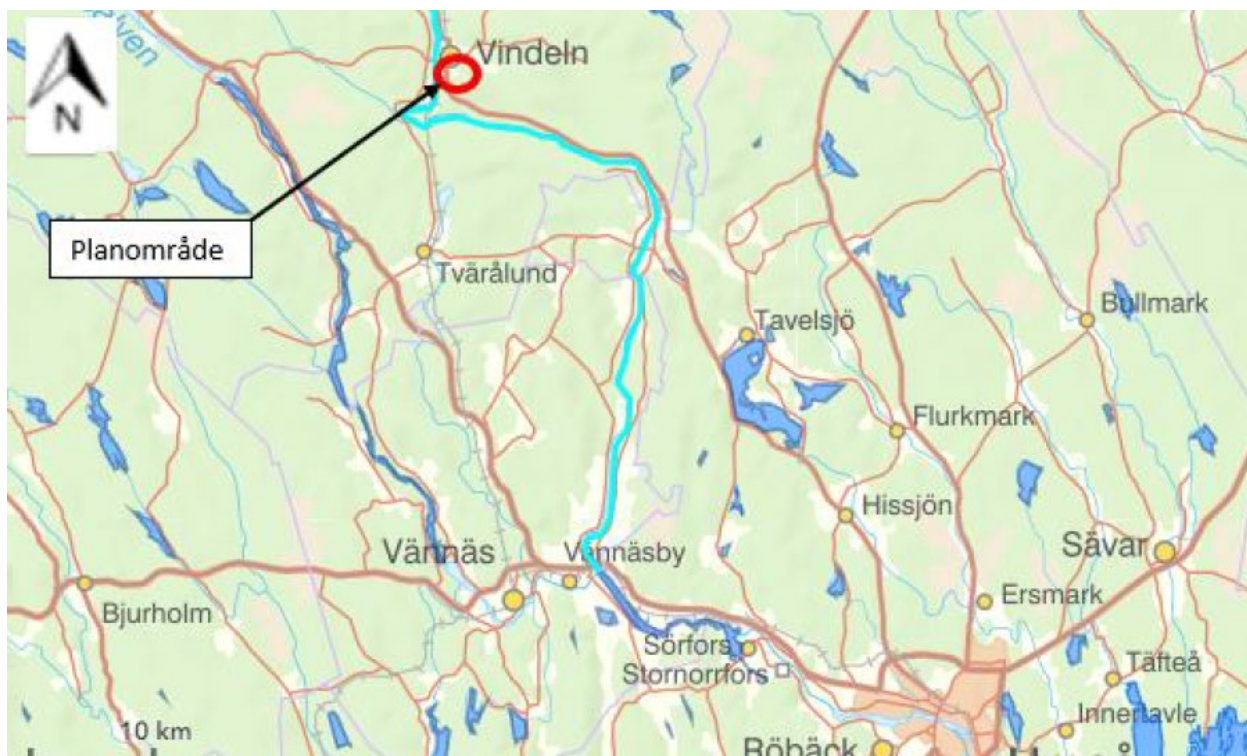

Figur 22. Översiktlig illustration över hur och till vilken dagvattentrumma respektive bebyggd fastighet avleds till idag i förhållande till ungefärlig plangräns samt ungefärlig gränsdragning mellan industriområde och naturområde.

Även delar av Allan Jonssons väg och Västervägen leds till angivna utlopp i Figur 22. Det finns idag inga kända problem med översvämningar eller andra problem relaterade till kapacitet inom planområdet enligt uppgifter från Vakin, 2023. Inför anslutning av tillkommande verksamhetsytor och gatumark till det befintliga systemet måste det befintliga systemets kapacitet kontrolleras och sannolikt dimensioneras upp. Det finns inga befintliga dagvattenledningar inom det östra området utöver en utloppsledning från ÅVC till befintlig snötipp.

Recipienten för området är vattenförekomsten Vindelälven (MS_CD: WA54087504). Vindelälven är en av landets fyra nationalälvar. Älven och hela dess avrinningsområde är skyddad mot vattenkraftutbyggnad och överledning av vatten till andra vattendrag i naturresurslagen.

Vattenförekomsten är av naturlig härkomst och är ca 160 km lång. Planområdet har översiktligt markerats (röd linje) i förhållande till recipienten (turkos linje) i Figur 23.

Figur 23. Översiktskarta från Vattenkarta på VISS hemsida, huvudavrinningsområde Umeälven - SE28000, 2021-11-17

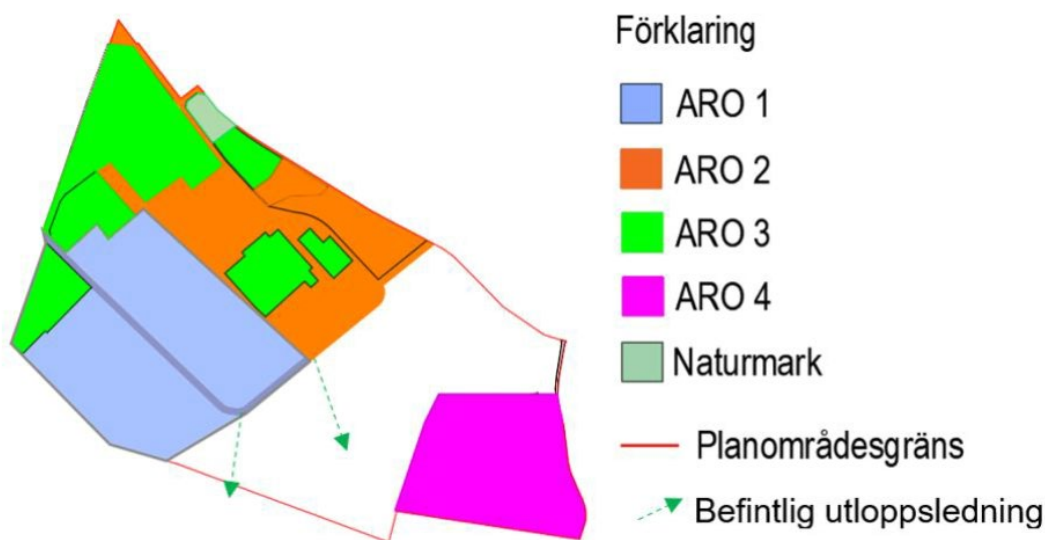
Enligt Länsstyrelsen i Västerbottens läns länskartan finns inga markavvattningsföretag inom planområdet.

Planområdets främsta markanvändning planeras bli industri, verksamheter och logistik. Detaljplanen anger ett exploateringsantal på 50% byggnadsarea per fastighetsarea. En ny väg planeras att anläggas genom området och öster om denna ska ett område med naturmark bevaras. I planområdets östra del regleras att minst 40% av marken ska vara genomsläpplig.

Det är inte känt vilka verksamheter som kommer att etableras inom förslagen plan, men planen innebär att de områden som blir kvartersmark och som idag är skogsmark kommer avverkas och istället blir industrimark. Andelen hårdgjorda ytor ökar i och med det vilket påverkar dagvattenflöden och kvaliteten på dagvattnet.

Dagvattenhanteringen inom industriområdena ska delas upp i fyra olika delar anpassade till planerad markanvändning.

Dagvattnet från befintliga fastigheter som i dagsläget är anslutna till dagvattennätet ska fortsatt avledas till befintliga utsläppspunkter alternativt kopplas samman till en av utsläppspunkterna. Detta utreds mer i framtida detaljprojektering.

Figur 24. Uppdelning av industriområdena i avrinningsområden beroende på föreslagen dagvattenhantering.

Dagvattenhanteringen inom planområdet kan utformas på flera olika sätt och med flera möjliga kombinationer av dagvattenlösningar. Grundprinciperna för att säkerställa en långsiktig hållbar dagvattenhantering är att:

1. Byggnader ska placeras på höjdparter och grönytor i lågstråken.
2. Dagvattenflöden ska begränsas genom i första hand att undvika onödiga hårdgjorda ytor, och i andra hand genom infiltration och fördröjning.
3. Dagvattnets föroreningsbelastning ska begränsas genom naturlig rening på väg till recipient. För att skapa ett trögt system ska avledningen så långt som möjligt ske genom öppna system så som diken och svackdiken. Dessa kan även vid ett större utsläpp av ex. olja samla upp föroreningar, vilket gör det möjligt att direkt på plats ta omhand och sanera ett förorenat utsläpp innan föroreningarna runnit ut i en recipient eller kommit i kontakt med grundvattnet. Detta förutsätter att utloppet från anläggningen kan stängas.

För att minimera risken för urlakning av metaller till dagvattnet kan ett aktivt materialval göras för exempelvis tak och räcken. Exempelvis så bör koppartak undvikas.

Det primära syftet med föreslagen dagvattenhantering inom planområdet är att säkerställa att erforderlig rening uppnås, samt att erforderlig fördröjning uppnås innan tillkommande flöden från ny exploatering inom det västra verksamhetsområdet ansluts till befintliga utloppsledningar inom naturmarken samt att ökade flöden inte medför erosionsrisk.

Framtida markarbeten kommer delvis att plana ut den befintliga topografin, vilket medför att de mindre instängda områden (som redovisades i avsnitt 4.2 och 4.5) kan byggas bort.

För rening av dagvatten från ARO3 kan en eller flera dagvattendammar anläggas inom planområdet, erforderlig reningsvolym uppgår till 723 m³ (permanent volym). Resterande flöden ut från det Västra industriområdet inklusive dagvatten från gata (ARO 1 och 2) föreslås avledas via vägdiken längs ena sidan av gata och trummor som möjliggör transport

av vatten från ena sidan av gatan till den andra. Vägdikena kan även nyttjas för viss snölagring och kan avleda smältvatten när brunnar är snötäckta. Innan dagvattnet ansluts till utloppsledningarna sker fördröjning i föreslagen damm.

En fördröjningsdamm kan samförläggas med damm för dagvattenrening, dammen behöver inte vara helt tät men den behöver anläggas med täta jordar för att inte infiltrera orenat vatten. Total erforderlig volym för fördröjning och rening uppgår till 9 602 m³.

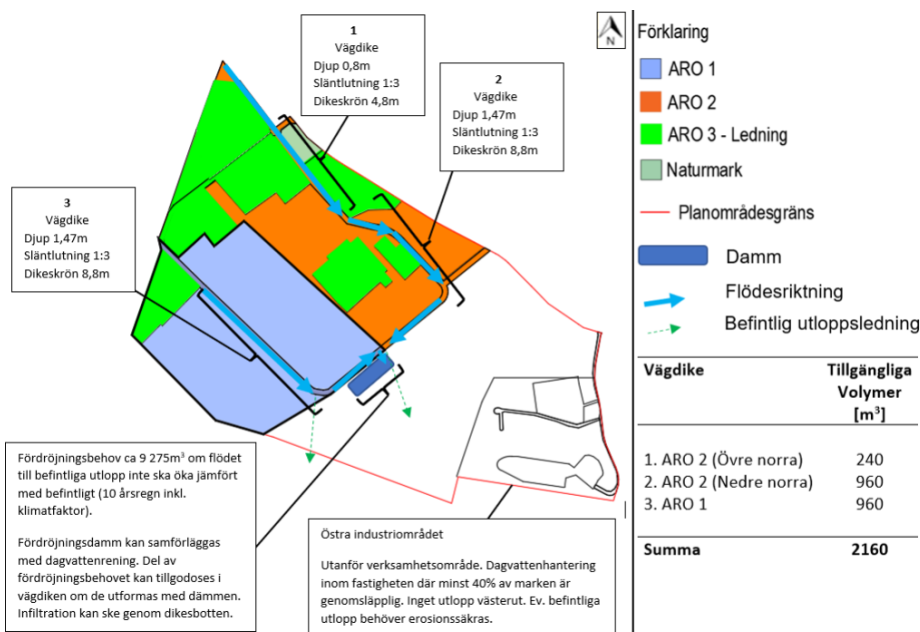
Om en damm anläggs med 1 m permanentdjup och släntlutningen 1:3 skulle det innebära en area (permanent vattenyta) på ca 1200 m² motsvarande ett permanent djup på 750 m³, med en reglerhöjd på 4 m uppnås erforderlig fördröjningsvolym (8 900m³) vilket innebär en dammarea på ca 3500 m².

Placeringen av dammen behöver utredas vidare utifrån planerad höjdsättning och eventuellt kommer mer än en damm behöva anläggas för att dagvatten från hela planområdets industriområden ska kunna avledas via damm innan infiltrering.

Dagvattenanläggningar inom planområdet behöver fungera med de geotekniska förutsättningarna på platsen. Infiltrationen inom naturmarken är idag god enligt Vakin och Vindelns kommun. Att dagvatten infiltrerar är att fördelaktigt, så länge dagvattnet inte är kraftigt förorenat och då kan förorena grundvattnet.

Sammanfattningsvis bygger föreslagen systemlösning på att takvatten avleds via stuprör och/eller utkastare för att därefter samlas upp i dagvattennätet och vägdiken som kontrollerat avleder dagvattnet mot den föreslagna dammar där dagvattnet renas och leds ut via erosionsskyddade utlopp innan de avslutningsvis tillåts infiltrera i den sandiga naturmarken.

I Figur 25 visas en översiktlig skiss över föreslagen systemlösning med beskrivande text och beräknade volymer.

Figur 25. Översiktlig illustration av föreslagna systemlösningar.

Teknisk försörjning

Området ligger delvis inom kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Elnät finns inom planområdet, liksom, fjärrvärme, telekabel och fibernät. Många av ledningarna går genom det som planläggs för kvartersmark. Vid anläggande av nya eller flytt av befintliga ledningar förläggs ledningar med fördel i lokalgata.

Exploatör ansvarar för kostnad av eventuell flytt av ledningar som ska ske i samråd med ledningsägare.

Avfall

Kommunal avfallshantering möjliggörs genom att gällande anvisningar följs. Återvinningscentral finns inom planområdet.

Buller

Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (2015:216) innehåller riktvärden för bland annat vägtrafikbuller. De riktvärden som gäller för vägtrafik är:

60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsfasad, och
50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid uteplats.

För bostad om högst 35 kvadratmeter gäller att ekvivalent ljudnivå inte bör överskrida 65 dBA vid bostadsfasad.

Boverket och SKL har tagit fram ett verktyg för att översiktligt beräkna ekvivalenta (genomsnittliga) bullernivåer från vägtrafik vid bostäder (i skriften *Hur mycket bullrar*

vägtrafiken?). För att beräkna detta krävs uppgifter om

- Trafikmängd (antal fordon/dygn)
- Skyltad hastighet (km/h)
- Avstånd mellan vägmitt och fasad

Inom planområdet finns inga bostäder men bostäder angränsar till planområdet i norr. Då planområdet närmast bostäderna redan är bebyggt med industrier bedöms inte detaljplanen innebära ökade bullernivåer för bostäderna.

Farligt gods

Planområdet ligger i anslutning till järnvägen som är en transportled för farligt gods. Detaljplanen möjliggör industri, verksamhet, centrum och drivmedel, vilket enligt *Riktlinjer för fysisk planering Skyddsavstånd till transportleder för farligt gods i Norrbottens och Västerbottens län* är markanvändning zon B (mindre känslig verksamhet) och bör ha ett avstånd om 30 meter till transportleden. Planområdet är redan idag bebyggt med byggnader i form av carportar, i närmre anslutning än de 30 meter som förespråkas.

Ett område med korsmark som innebär att enbart komplementbyggnader får uppföras har lagts in mot järnväg och väg 363, för att säkerställa att inga huvudbyggnader anläggs för nära transportled för farligt gods.

Byggnader som placeras inom 30 meter från järnväg ska förses med brandskyddad fasad och takfot [m_1]. Förvaring av brandfarlig eller explosiv vara är ej tillåten inom kryssmark mot järnvägen eller väg 363 då dessa är primära transportleder för farligt gods [m_2].

Förorenade områden

Den ÅVC som är belägen inom det föreslagna planområdet används av hela kommunen för att lämna avfall såsom grovsopor, vitvaror, hemelektronik, glödlampor och farligt avfall. Inom området ligger även Vindelns reningsverk, som utgör ett av kommunens sex reningsverk och bedrivs av Vatten och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin).

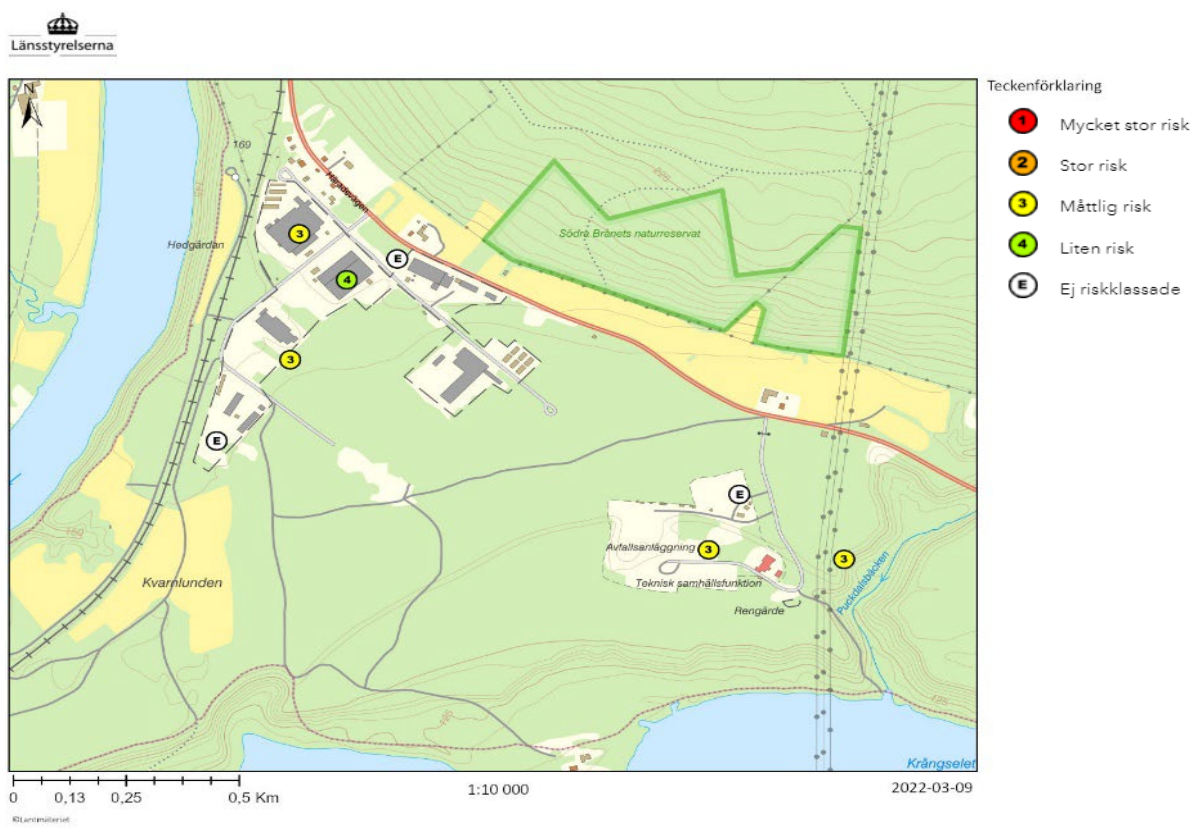
Vad gäller avfall kommer ÅVC:n fortsättningsvis hantera avfall, varav de miljörisker som det innefattar kommer att bestå. Övriga befintliga verksamheter kommer också generera avfall, samt även eventuellt tillkommande verksamheter som föreliggande detaljplan skulle möjliggöra.

Inga skyddsåtgärder bedöms nödvändiga avseende avfall inom föreslagna detaljplan för Lidbackens industriområde, förutsatt att verksamheterna kommer att planläggas inom redan ianspråktagen mark.

Inom planområdet finns ett antal registrerade objekt i länsstyrelsernas portal över förorenade områden (EBH-kartan Sverige) som ligger i anslutning till befintliga industrier och verksamheter, se figur nedan. Fyra av dessa är enligt kartan klassade som potentiellt föro-

renade områden med liten till måttlig risk. Tre objekt är inte riskklassade. Markanvändningen i anslutning till dessa områden faller under så kallad mindre känslig markanvändning (MKM), vilket innebär att markkvaliteten begränsar val av markanvändning till t.ex. kontor, industrier eller vägar samt att personer framförallt vistas inom området under sin yrkesverksamma tid.

Då planen främst är avsedd för Industri kontor och verksamheter innebär det att markens lämplighet för ändamålet är tillgodosedd.

Figur 26. Karta över förorenade områden från Länsstyrelsen (EBH-kartan Sverige).

Gator och trafik

Planområdet är beläget i den södra utkanten av Vindelns tätort, cirka 2,5 kilometer från Centrum. Planen avgränsas i norr av väg 363 som sträcker sig mellan Ammarnäs, cirka 27 mil nordväst om Vindelns, och Umeå, cirka 5 mil sydöst om Vindelns. På delen närmast planområdet är väg 363 utformad som en tvåfältsväg med bredden 6,0 meter. Den skyltade hastigheten förbi planområdet är 70 km/h med undantag för sträckan förbi korsningen med Västervägen där hastigheten är sänkt till 50 k/h (Trafikverket A, 2021).

Väg 363 är utpekad som ett så kallat funktionellt prioriterat vägnät (FPV) för såväl godstransporter, dagliga personresor, långväga personresor som kollektivtrafik.

Den västra delen av planområdet ansluts till väg 363 genom Västervägen. Här finns två

huvudgator; Allan Jonssons väg eller Västervägen. Båda gatorna är återvändsgränder och har därför försetts med vändplatser. Gatorna har en bredd på cirka 7–8 meter i nuläget. Trafiken inom området utgörs i huvudsak av arbetsresor och godstransporter till verksamheterna. Ett flertal verksamheter inom området har dock också ett utbyte av gods och material, vilket gör att vissa transporter har både start och slutdestination inom den västra delen av planområdet.

I den östra delen av planområdet planeras gator att lösas inom kvartersmark.

Gång- och cykeltrafik

I Vindelns kommun finns ett delvist utbyggt gång- och cykelvägnät. Vägnätet varierar i standard och utformning. Nätet saknar i många fall sammankoppling och blandtrafikformen är vanlig på många gator, se figur nedan. Från centrum finns en gång- och cykelväg söderut längs väg 363 till den västra delen av planområdet. Huvuddelen av sträckan är kantstensseparerad men längst i norr och söder är gång- och cykelvägen friliggande.

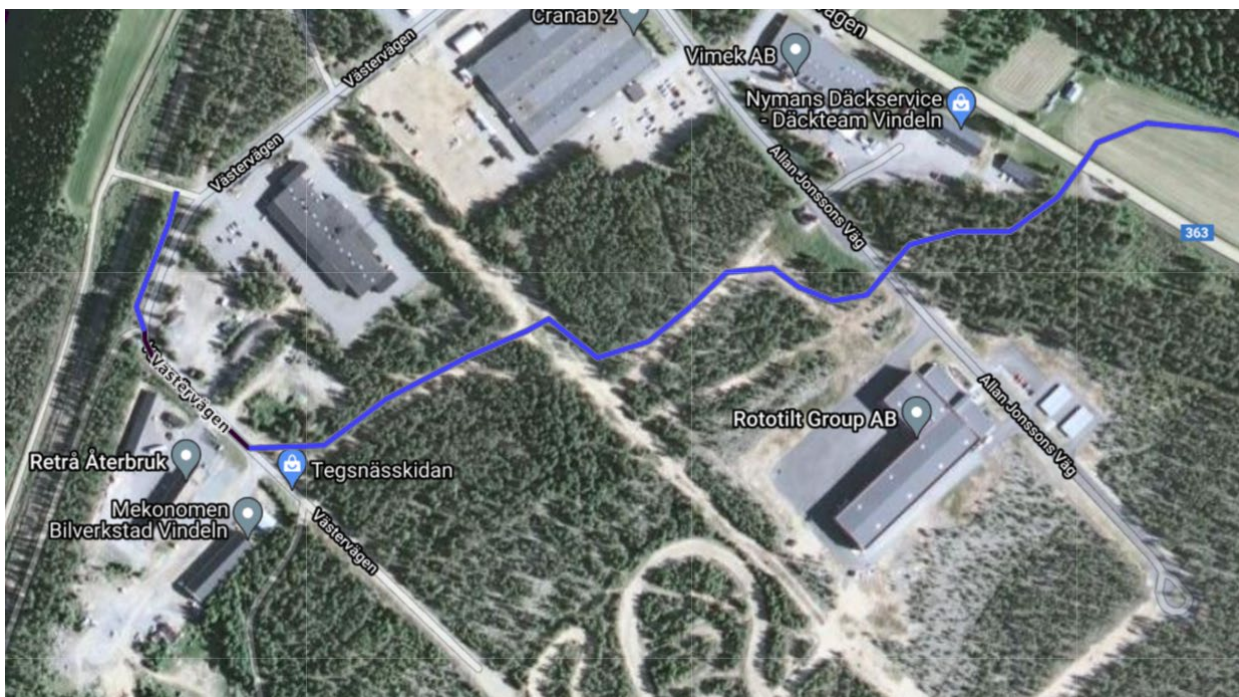
Figur 27. Gång- och cykelvägnätet i Vindelns. (NVDB)

Kollektivtrafik

Vid Västervägens anslutning till väg 363 finns en busshållplats som försörjer planområdet med kollektivtrafik. Busshållplatsen är utformad med hållplatslägen i bägge riktningar längs med väg 363. Det är Länstrafiken i Västerbotten som är huvudman för kollektivtrafiken i regionen och därmed bedriver busstrafiken. Linje 16 trafikerar sträckan Vindelns resecentrum – Umeå universitetssjukhus, vilken vardagar trafikeras av cirka 20 avgångar i vardera riktningen. Turtätheten är något högre under morgonen och eftermiddagen med 40 minuters intervall mellan avgångarna. Det är inte klarlagt hur många på- och avstigningar som görs vid närmaste hållplatsen.

Skoterled

Industriområdet genomkorsas av en skoterled. I samband med att det anläggs en ny ringled inom verksamhetsområdet med tillhörande gång- och cykelväg kommer skoterleden att omlokaliseras till denna.

Figur 28. Visar skoterled som idag går genom planområdet (skoterleder.org)

Fornlämningar

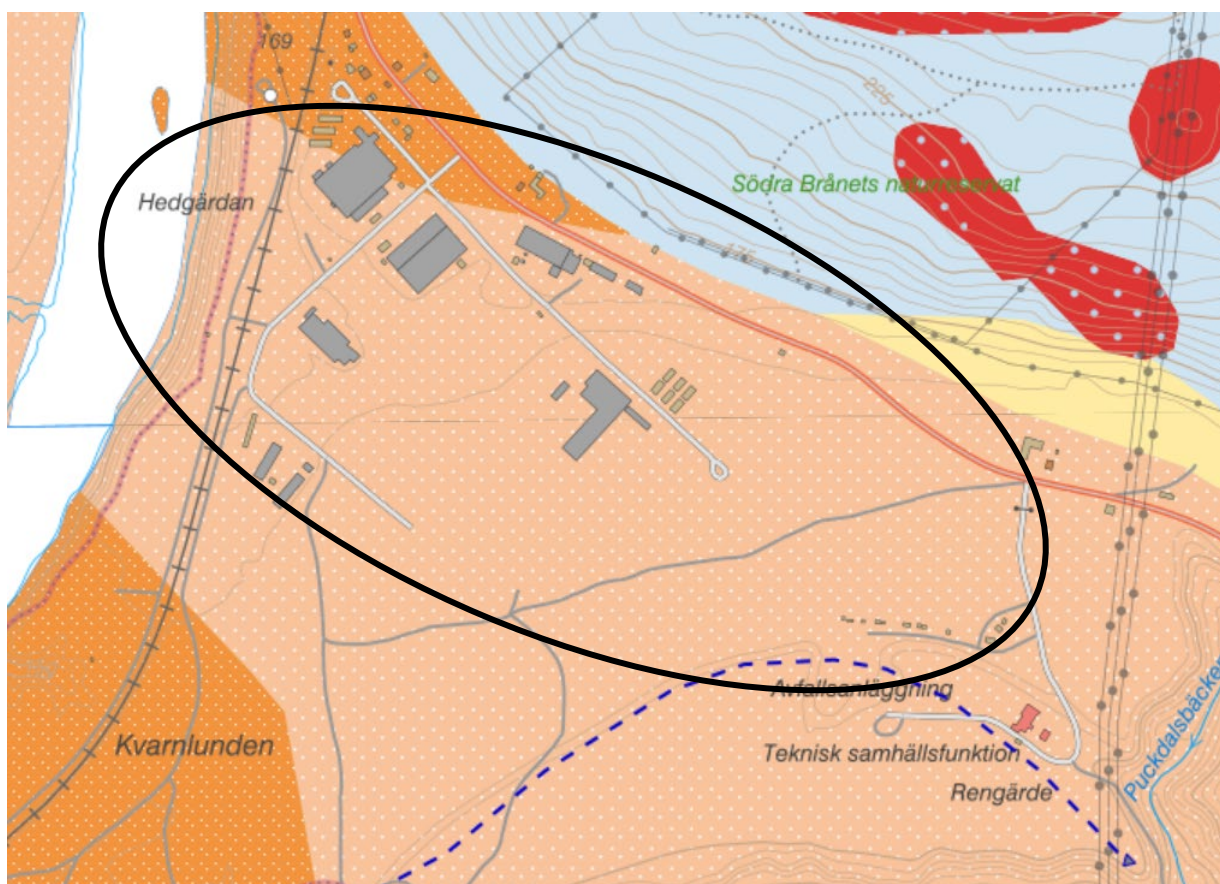
Inga kända fornlämningar finns på platsen enligt Riksantikvarieämbetets register Fornsök. Skulle fornlämning påträffas under byggarbetet ska arbetet avbrytas och fyndet anmälas till länsstyrelsen.

Radon

I Vindelns tätort är marken klassad som normalradonmark. Byggnader ska uppföras med normalt radonskydd.

Geotekniska förutsättningar

Enligt SGUs jordartskarta består planområdet till huvudsak av älsediment, sand förutom ett litet område i nordväst som består av postglacial grovsilt-finsand. Provtagningar i samband med en utbyggnad av industrihall i planområdet 2017 visade på fyllningar av sandig silt som överlagrar friktionsjord av sand, sandjord och något enstaka lokalt skikt av silt, vilket bekräftar ovanstående uppgifter.

Figur 29. Utdrag från SGUs jordartskarta över planområdet, ungefärlig planområdesgräns inom svart markering

Planen är antagen av kommunfullmäktige 2023-04-18 § 29 och har vunnit laga kraft 2023-05-15.

Rebecka Lind
Samhällsplanerare